

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA**

**OPTIMALIZACE SÍTĚ ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKOU
ČÁSTÍ PRAHA 4**

za účelem efektivního vynakládání finančních prostředků a procesu řízení

Andrea RAJBROVÁ

CENTRUM ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

Vedoucí bakalářské práce: Doc. Jaroslav Kalous, Ph.D

Studijní program: Studium školského managementu

Praha 2012

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Centrum školského managementu

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

akademický rok 2011/2012

Jméno a příjmení studenta: **Andrea Rajbrová**

Studijní program: **Specializace v pedagogice**

Studijní obor: **Školský management**

Název tématu práce v českém jazyce:

Optimalizace sítě škol zřizovaných městskou částí Praha 4 za účelem efektivního vynakládání finančních prostředků a procesu řízení

Název tématu práce v anglickém jazyce:

Optimization of the school network run by Municipal District Prague 4 for the effective use of financial resources and management process

Pokyny pro vypracování:

Závěrečná bakalářská práce byla zadána v souladu s metodickým materiálem pro závěrečné bakalářské práce vydaným ČŠM PedF UK v Praze v roce 2011.

Práce bude vypracována na základě schváleného ideového a dále rozpracovaného prováděcího projektu, který byl vypracován studentem a uložen na moodle.

Student je povinen dodržet stanovený cíl a téma práce a realizovat výzkumný postup v souladu s cílem. V interpretaci získaných dat i při stanovení závěru musí postupovat objektivně, formální stránka a citování literatury bude odpovídat pokynům v uvedeném materiálu.

Práce musí splňovat kritéria pro závěrečné bakalářské práce, autor tím dokládá dostatečnou kompetentnost pro další odbornou činnost.

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. Jaroslav Kalous, Ph.D.**

Předpokládaný rozsah bakalářské práce¹: **45**

Datum zadání práce: **08. 11. 2011**

Předběžný termín odevzdání práce: **05. 04. 2012**

V Praze dne: **25. 02. 2012**

vedoucí katedry

¹ Minimální rozsah bakalářské práce činí standardně 40 normostran (72 000 znaků vč. mezer) vlastního textu.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Optimalizace sítě škol zřizovaných městskou částí Praha 4 za účelem efektivního vynakládání finančních prostředků a procesu řízení vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato bakalářská práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

13.dubna 2012

Andrea Rajbrová

Ráda bych touto cestou vyjádřila poděkování Doc. Jaroslavu Kalousovi, Ph.D. za jeho cenné rady a trpělivost při vedení mé bakalářské práce.

Andrea Rajbrová

NÁZEV:

Optimalizace sítě škol zřizovaných městskou částí Praha 4 za účelem efektivního vynakládání finančních prostředků a procesu řízení

AUTOR:

Andrea Rajbrová

KATEDRA (ÚSTAV):

Centrum školského managementu

VEDOUcí PRÁCE:

Doc. Jaroslav Kalous, Ph.D.

ABSTRAKT:

Předmětem práce je optimalizace sítě škol jako jeden z nástrojů ke zvýšení kvality vzdělávání využitím efektu racionálního vynakládání finančních prostředků a účinnějšího řízení právnických osob vykonávajících činnost školy. V této souvislosti se práce zejména zaměřuje na vymezení právní úpravy povinností obce (v hlavním městě Praze městské části) a kraje (hlavní město Praha) jako zřizovatele škol, forem právnických osob vykonávajících činnost školy, dále na definování a působnosti jednotlivých orgánů územně samosprávných celků a aktuální situaci ve školství na území městské části Praha 4. Cílem práce je potvrdit opodstatněnost provedení optimalizačních opatření k zefektivnění regionálního školství ve spojení s demografickým vývojem, objemem finančních prostředků a zkvalitněním výchovně vzdělávacího procesu. Ke zpracování tématu práce bylo užito sběru dat formou studia dostupných písemných materiálů, řízených rozhovorů s řediteli škol a zástupci zřizovatele v rámci jednání školské komise a formou dotazníkového šetření. Závěry praktické části práce opírající se o teorii a provedená šetření potvrdily potřebu procesu optimalizace sítě škol a to i za situace, kdy toto řešení věci se vždy nesetkává s kladnou odezvou u odborné i laické veřejnosti.

KLÍČOVÁ SLOVA:

zřizovatel školy, financování školy, optimalizace sítě škol, rozhodovací proces samosprávy,

TITLE:

Optimization of the school network run by Municipal district Prague 4 for the effective use of financial resources and management process.

AUTHOR:

Andrea Rajbrová

DEPARTMENT:

School Management Centre

SUPERVISOR:

Doc. Jaroslav Kalous, Ph.D.

ABSTRACT:

This thesis investigates the optimization of the network of schools as one of the tools to increase the quality of education using the effect of rational spending and more efficient management of legal persons performing activities of the school. In this context the thesis primarily focuses on defining the legislation responsibilities of municipality (in the Capital of Prague its districts) and region (Capital city of Prague) as a school founder, forms of legal persons engaged in school activities, further definition and scope of the institutions of local governments and the current situation in education in the Prague 4 district. The aim of this thesis is to confirm the validity of the implementation of optimization measures to streamline regional education in conjunction with demographic trends, the volume of funds and improving the educational process. The data used in this thesis were collected from available written materials, conducted interviews with school principals and representatives and through questionnaires. Conclusions of practical part of the thesis, that is based on the theory and carried out investigations, confirmed the need for optimizing the network of schools, even in situations, where this solution is not always met with positive response from the professional and general public.

KEYWORDS:

school founder, school financing, optimization of the network of schools, decision-making autonomy

OBSAH:

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1. Veřejná správa	10
1.2. Státní správa.....	10
1.2.1. Orgány státní správy	10
1.3. Samospráva	11
1.3.1. Kraj a orgány kraje.....	11
1.3.2. Obec a orgány obce – zastupitelstvo, rada, starosta, obecní úřad.....	12
2. Výkon státní správy a samosprávy v hlavním městě Praze, orgány hlavního města Prahy	15
2.1. Výkon státní správy a samosprávy v městské části hlavního města Prahy, orgány městské části	18
3. Vzdělávání, vzdělávací soustava, školy, právní postavení škol.....	20
3.1. Obec a kraj, základní zřizovatel škol	21
3.2. Zřizovatel škol - hlavní město Praha	26
3.3. Zřizovatel škol-městská část hlavního města Prahy	26
3.4. Právní formy právnické osoby vykonávající činnost školy	26
3.5. Změny příspěvkových organizací	28
3.5.1. Rozdělení příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem	28
3.5.2. Sloučení příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem	30
3.5.3. Splynutí příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem	31
3.5.4. Zrušení příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem ..	32
3.6. Optimalizace – proces výběru nejlepší varianty	33
4. Městská část Praha 4 – základní údaje.....	36
4.1. Městská část Praha 4 - její demografický vývoj	36
4.2. Městská část Praha 4 – koncepce rozvoje školství na jejím území.....	38
4.3. Městská část Praha 4-zřizovatel mateřských škol.....	41
4.4. Městská část Praha 4-zřizovatel základních škol.....	45
4.5. Financování MŠ a ZŠ zřizovaných městskou částí Praha 4	48
4.5.1. Finanční prostředky hrazené z rozpočtu zřizovatele (MČ Praha 4).....	48
4.5.2. Finanční prostředky hrazené ze státního rozpočtu z rozpočtu z MŠMT prostřednictvím Magistrátu hl.m.Prahy	50
4.6. Městská část Praha 4 - optimalizace sítě škol.....	51
4.6.1. Rozhodovací proces samosprávných orgánů městské části Praha 4 v rámci optimalizace a jeho dopady	54
PRAKTICKÁ ČÁST	58
5. Stanovení hypotézy, vyhodnocení dotazníkového šetření a jeho závěry.....	58
ZÁVĚR	63
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	66
PŘÍLOHY	68

ÚVOD

Regionální školství je jedna z nejdůležitějších oblastí v působnosti orgánů územních samosprávných celků. Povinnosti zajišťování podmínek pro rozvoj školství jsou vymezeny v právních předpisech, zejména zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Jednou ze základních podmínek rozvoje školství je zajištění jeho financování v úzkém spojení s efektivitou vynakládání finančních prostředků. Problematika školství je z hlediska svého významu středem zájmu společnosti a je politickým i sociálním tématem.

Cílem této práce je dosáhnout objektivního popisu nutnosti/vhodnosti procesu optimalizace sítě škol jako jednoho z nástrojů k racionálnímu fungování regionálního školství, s využitím poznatků městské části Praha 4, zřizovatele základních a mateřských škol.

Práce mimo právní úpravu dané problematiky obsahuje i popis rozhodovacího procesu zřizovatele ve spojení s důvody vedoucími k optimalizaci sítě škol a faktory jí ovlivňující.

Pro potvrzení teorie, že provádění optimalizačních opatření je důvodné pro zefektivnění výchovně vzdělávacího procesu, bylo použito výzkumné šetření mezi respondenty-zástupci zřizovatele a řediteli škol, kteří jsou bezprostředními účastníky optimalizace.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Vymezení základních pojmů v oblasti státní správy a samosprávy

Při zpracování tématu práce je nutno nejprve přistoupit k vymezení základních pojmů, které vedou k objasnění fungování státní správy a samosprávy ve školství a s tím úzce spojenou funkcí zřizovatele škol. Za zprávu lze považovat „činnost sledující záměrně nějaký cíl nebo činnost nesoucí se za trvalým účelem řídit ty které záležitosti“.¹

1.1. Veřejná správa

Nadřazeným pojmem je pojem veřejná správa. Veřejná správa je činnost sledující veřejné cíle nebo záležitosti. K nejčastěji používaným způsobům, jak lze charakterizovat veřejnou správu a její výkon, patří tzv. funkční a institucionální pojetí této správy. Z hlediska funkčního pojetí nahlížíme na veřejnou správu jako na soubor úkonů či činností, které se v jejím rámci provádí. Jde o vydávání nařízení a rozhodnutí, správní trestání, kontrolní a dozorovou činnost, evidenční a informační činnost a další činnosti mající povahu služby veřejnosti. V druhém případě nám nejde ani tak o činnost, ale jako o úřad či instituci, a proto hovoříme o institucionálním pojetí.

1.2. Státní správa

Státní správa² je potom veškerá veřejná správa, kterou vykonává stát buď přímo prostřednictvím organizační struktury svých úřadů a institucí nebo nepřímo prostřednictvím jiných subjektů veřejné správy, na něž výkon správy přenesl.

1.2.1. Orgány státní správy

Ústředními orgány státní správy jsou ministerstvo financí, ministerstvo zahraničních věcí, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ministerstvo kultury, ministerstvo práce a sociálních věcí, ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo spravedlnosti, ministerstvo vnitra, ministerstvo průmyslu a obchodu,

---

¹ Pražák, J.: Právo veřejné. Díl druhý: právo správní, Praha, 1905, str. 84

² Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

ministerstvo pro místní rozvoj, ministerstvo zemědělství, ministerstvo obrany, ministerstvo dopravy a ministerstvo životního prostředí.

Výše uvedená ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy např. Český statistický úřad, Úřad vlády České republiky aj. plní v okruhu své působnosti úkoly stanovené v zákonech a v jiných obecně závazných právních předpisech a úkoly vyplývající z členství České republiky v Evropské unii a v ostatních integračních seskupeních a mezinárodních organizacích, pokud jsou pro Českou republiku závazné. Ministerstva se ve veškeré své činnosti řídí ústavními a ostatními zákony a usneseními vlády. Postavení ústředního orgánu státní správy nepřísluší automaticky každému úřadu, který jinému správnímu úřadu nepodléhá, ale toto postavení mu musí být přiznáno tzv. kompetenčním zákonem, jímž se ústřední orgány státní správy zřizují a jímž se vymezuje jejich působnost a vzájemné vztahy.

1.3. Samospráva

Samospráva je správa věcí veřejných, kterou vykonávají orgány samosprávy k zajištění všestranného rozvoje svého území a potřeb občanů, které mají na území obce trvalý pobyt. Při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem. Samosprávnými celky jsou kraj a obec.

1.3.1. Kraj a orgány kraje

Kraj³ je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem kraje (dále jen "zastupitelstvo"); dalšími orgány kraje jsou rada kraje (dále jen "rada"), hejtman kraje (dále jen "hejtman") a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje (dále jen "zvláštní orgán") zřízený podle zákona.

---

³ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Kraj spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost"). Státní orgány mohou do samostatné působnosti zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem, který stanoví zákon. Rozsah samostatné působnosti může být též omezen zákonem. Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánům kraje, vykonávají orgány kraje jako svou přenesenou působnost (§ 29 a 30). Kraj je při výkonu státní správy správním obvodem. Kraj je povinen zabezpečit výkon přenesené působnosti. Kraj při výkonu samostatné působnosti a přenesené působnosti chrání veřejný zájem.

1.3.2. Obec a orgány obce – zastupitelstvo, rada, starosta, obecní úřad

Samostatným subjektem územní samosprávy je obec.⁴ Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. V přenesené působnosti má státem svěřeny i některé činnosti spadající do oblasti státní správy. Při výkonu státní správy je obec správním obvodem. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Orgány obce jsou zastupitelstvo, rada, starosta a úřad obce, jejichž prostřednictvím je výkon samosprávy uskutečňován.

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu se zákonem o obcích zastupitelstvo obce nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb do zastupitelstev v obcích. Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením; ke zvolení dojde ukončením hlasování. Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí. Člen zastupitelstva obce má při výkonu své funkce právo předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů, požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního

---

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů .

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce. Podle § 35 zákona o obcích do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce. Obec pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Zastupitelstvu obce je vyhrazeno zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce, schvalovat jejich zřizovací listiny.

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V obci, kde se rada obce nevolí, vykonává její pravomoc starosta, nestanoví-li tento zákon o obcích jinak. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů. Podle § 102, § 109 zákona o obcích rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení, zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádí rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce, plní vůči právnickým osobám a organizačním složkám založeným nebo zřízeným zastupitelstvem obce, s výjimkou obecní policie, úkoly zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů, nejsou-li vyhrazeny zastupitelstvu obce, na návrh tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává vedoucí odborů. Dále rada obce např. rozhoduje o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce zcela nebo zčásti

Starosta obce zastupuje navenek obci. Starostu a místostarostu (místostarosty) volí do funkcí zastupitelstvo obce z řad svých členů. Starosta a

místostarosta musí být občanem České republiky. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu obce. Starosta jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů; bez souhlasu ředitele krajského úřadu je jmenování a odvolání tajemníka obecního úřadu neplatné. Podle § 42, § 103 zákona o obcích starosta odpovídá např. za informování veřejnosti o činnosti obce, odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce, podepisuje spolu s ověřovateli zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou začlenění zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti

1. plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce,
  2. pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti,
  3. rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích nebo zvláštním zákonem.
- Obecní úřad vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obcí orgány obce určenými zákonem o obcích nebo jiným zákonem nebo na základě tohoto zákona s výjimkou věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány **výbory**. Zastupitelstvo obce zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor. Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce. Ze své činnosti odpovídá výbor zastupitelstvu obce. Rada obce může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány **komise**. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě obce. Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c) zákona o obcích. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku odpovídá starostovi.

2. Výkon státní správy a samosprávy v hlavním městě Praze, orgány hlavního města Prahy

Hlavní město Praha⁵ je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, má vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem podle vlastního rozpočtu. Hlavní město Praha vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Hlavní město Praha je samostatně spravováno zastupitelstvem hlavního města Prahy; dalšími orgány hlavního města Prahy jsou rada hlavního města Prahy, primátor hlavního města Prahy, Magistrát hlavního města Prahy, zvláštní orgány hlavního města Prahy a městská policie hlavního města Prahy. Postavení hlavního města Prahy jako hlavního města České republiky, kraje a obce a dále postavení městských částí je upraveno zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zastupitelstvo hlavního města Prahy se skládá z členů zastupitelstva hlavního města Prahy. Počet členů zastupitelstva hlavního města Prahy činí 55 až 70 členů. Výkon funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy se považuje za výkon veřejné funkce. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy má při výkonu své funkce právo:

- a) předkládat zastupitelstvu hlavního města Prahy návrhy na projednání,
- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu hlavního města Prahy a její jednotlivé členy, na předsedy výborů zastupitelstva hlavního města Prahy, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je hlavní město Praha, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které hlavní město Praha založilo nebo zřídilo; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,
- c) požadovat od zaměstnanců hlavního města Prahy zařazených do Magistrátu hlavního města Prahy, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které hlavní město Praha založilo nebo zřídilo, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce, nestanoví-li zákon jinak. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy je povinen se zúčastňovat zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy, popřípadě

---

⁵ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

zasedání jiných orgánů hlavního města Prahy, je-li jejich členem, a plnit úkoly, které pro něho z výkonu funkce v těchto orgánech vyplývají, a úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů hlavního města Prahy a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce. Podle §59 zákona o hl.m.Praze zastupitelstvo hlavního města Prahy například předkládá návrhy zákonů Poslanecké sněmovně, předkládá návrhy na zrušení jiných právních předpisů Ústavnímu soudu, jsou-li v rozporu se zákonem, schvaluje po projednání s městskými částmi a uskutečňuje program rozvoje hlavního města Prahy podle zvláštních právních předpisů; zastupitelstvem hlavního města Prahy musí být vždy projednány připomínky městských částí k návrhu programu rozvoje hlavního města Prahy, které se dotýkají jejich území, schvaluje po projednání s městskými částmi rozpočet hlavního města Prahy a závěrečný účet hlavního města Prahy, vydává obecně závazné vyhlášky ve věcech patřících do samostatné působnosti hlavního města Prahy a další. Dále Zastupitelstvo hl. města Prahy schvaluje po projednání s městskými částmi program rozvoje územního obvodu hlavního města Prahy.

Výkonným orgánem hlavního města Prahy v oblasti samostatné působnosti odpovědným ze své činnosti zastupitelstvu hlavního města Prahy je **Rada hlavního města Prahy**. Připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva hlavního města Prahy a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Rada hlavního města Prahy je volena zastupitelstvem hlavního města Prahy z řad členů zastupitelstva hlavního města Prahy, má 11 členů a tvoří ji primátor hlavního města Prahy, náměstek (náměstkové) primátora hlavního města Prahy a další členové rady hlavního města Prahy.

Primátor hlavního města Prahy zastupuje hlavní město Prahu navenek. Ve výkonu své funkce je odpovědný zastupitelstvu hlavního města Prahy. Úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva hlavního města Prahy nebo rady hlavního města Prahy, může primátor provést jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto právní úkony neplatné od samého počátku.

Zastupitelstvo hlavního města Prahy zřizuje jako své poradní orgány pro jednotlivé úseky své činnosti **výbory**. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu hlavního města Prahy, popřípadě radě hlavního města Prahy ve věcech jí svěřených. Výbory plní úkoly, kterými je pověřil zastupitelstvo hlavního města Prahy. Rada hlavního města Prahy může ukládat úkoly výborům jen v rozsahu své působnosti svěřené jí zákonem nebo zastupitelstvem hlavního města Prahy. Ze své činnosti odpovídají výbory zastupitelstvu hlavního města Prahy; radě hlavního města Prahy jen v rámci jí vymezené působnosti. Zastupitelstvo hlavního města Prahy zřizuje vždy výbor finanční, výbor kontrolní a výbor pro výchovu a vzdělávání. Podle § 78 **výbor pro výchovu a vzdělávání** posuzuje a zaujímá stanovisko k návrhům koncepce rozvoje výchovy a vzdělávání v hlavním městě Praze, předkládá návrhy na zkvalitnění péče poskytované školami a školskými zařízeními, případně předškolními zařízeními, které hlavní město Praha zřizuje, vyjadřuje se k záměrům na poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, projednává zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti škol, školských zařízení a předškolních zařízení, které hlavní město Praha zřizuje, plní další úkoly v oblasti výchovy a vzdělávání, kterými jej pověřil zastupitelstvo hlavního města Prahy.

Rada hlavního města Prahy zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány **komise**. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě hlavního města Prahy. Komise je ze své činnosti odpovědná radě hlavního města Prahy.

Magistrát hlavního města Prahy tvoří ředitel Magistrátu a další zaměstnanci hlavního města Prahy zařazení do tohoto orgánu. V čele Magistrátu je ředitel Magistrátu, který je nadřízený všem zaměstnancům hlavního města Prahy do Magistrátu zařazeným. Magistrát v samostatné působnosti hlavního města Prahy plní úkoly uložené zastupitelstvem hlavního města Prahy nebo radou hlavního města Prahy. Magistrát rozhoduje v samostatné působnosti v případech stanovených tímto zákonem nebo zvláštním zákonem. Za plnění úkolů uložených Magistrátu v oblasti samostatné a přenesené působnosti hlavního města Prahy je ředitel Magistrátu odpovědný primátorovi hlavního města Prahy. Ředitel

Magistrátu nesmí vykonávat funkce v politických stranách a v politických hnutích. Jeho funkce je neslučitelná s funkcí poslance a senátora a s funkcí člena zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstva městské části.

2.1. Výkon státní správy a samosprávy v městské části hlavního města Prahy, orgány městské části

Městská část⁶ je samosprávný celek územně členěného hlavního města Prahy vykonávající přenesenou a samostatnou působnost. Při výkonu přenesené působnosti městské části se orgány městské části řídí zákony a jinými právními předpisy, jakož i usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů publikovanými ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí a dále opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle zákona o hlavním městě Praze. Podle § 18 zákona o hl. městě Praze náleží do samostatné působnosti schvalování programu rozvoje městské části; zakládání, zřizování a rušení právnické osoby a organizační složky potřebné pro její rozvoj a pro uspokojování potřeb občanů městských částí, a to pro odvoz a likvidaci tuhých komunálních odpadů, údržbu veřejné zeleně, sociální služby, kulturní činnost, sport, rekreaci a cestovní ruch, správu bytového fondu, základní školy, zařízení jim sloužící a předškolní zařízení, zřízení jednotky dobrovolných hasičů, jakož i úkoly vyplývající z funkce jejich zakladatele a zřizovatele; schvalování rozpočtu městské části a hospodaření podle ně a jiné.

Na postavení, rozhodování a jednání **zastupitelstva městské části** a na práva a povinnosti jeho členů se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání zastupitelstva hlavního města Prahy a na práva a povinnosti členů zastupitelstva hlavního města Prahy, není-li zákonem a Statutem stanoveno jinak. Podle § 89 zákona o hlavním městě Praze rozhoduje zastupitelstvo městské části především o věcech jemu svěřených zákonem; volí starostu, zástupce starosty a další členy rady městské části a odvolává je z funkce; vyjadřuje se k návrhu rozpočtu hlavního města Prahy, k návrhu programu rozvoje hlavního města Prahy,

---

⁶ Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

schvaluje program rozvoje městské části v souladu s programem rozvoje hlavního města Prahy; zakládá, *zřizuje a ruší právnické osoby* a schvaluje jejich zakladatelské listiny, stanovy a *zřizovací listiny*.

Na postavení a jednání **rady městské části** a na práva a povinnosti jejích členů se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání a na práva a povinnosti členů rady hlavního města Prahy, není-li zákonem stanoveno jinak. Na rozhodování rady městské části se obdobně použijí ustanovení vztahující se na rozhodování rady hlavního města Prahy, není-li zákonem nebo Statutem stanoveno jinak. Činnost rady městské části je stanovena v § 94 zákona o hlavním městě Praha.

Na postavení a jednání **starosty městské části** a na jeho práva a povinnosti se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání a na práva a povinnosti primátora hlavního města Prahy, není-li zákonem stanoveno jinak. Na rozhodování starosty městské části se obdobně použijí ustanovení vztahující se na rozhodování primátora hlavního města Prahy, není-li zákonem nebo Statutem stanoveno jinak.

Starosta městské části jmenuje a odvolává tajemníka úřadu městské části po předchozím souhlasu ředitele Magistrátu a stanoví jeho plat podle zvláštních právních předpisů, je-li tato funkce zřízena; jmenování nebo odvolání tajemníka úřadu městské části bez předchozího souhlasu ředitele Magistrátu je neplatné.

Starosta městské části je oprávněn při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku městské části požádat o součinnost Policii České republiky nebo městskou policii hlavního města Prahy. Policie České republiky nebo městská policie hlavního města Prahy je povinna požadovanou spoluprací poskytnout, pokud jí v tom nebrání jiné zákony.

Starosta městské části je oprávněn zúčastnit se jednání zastupitelstva a rady hlavního města Prahy s hlasem poradním; na zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy mu musí být uděleno slovo, jedná-li se o záležitosti příslušné městské části.

Na postavení, rozhodování a jednání **výborů zastupitelstva městské části** a zvláštních orgánů městské části a na jejich práva a povinnosti se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání a práva a povinnosti výborů zastupitelstva hlavního města Prahy a zvláštních orgánů hlavního města Prahy, není-li zákonem stanoveno jinak. Zastupitelstvo městské části zřizuje vždy výbor kontrolní a výbor finanční.

Rada městské části zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány **komise**. Svá stanoviska a náměty předkládají komise radě městské části.

Na postavení, rozhodování a jednání **úřadu městské části** na práva a povinnosti, tajemníka a zaměstnanců městské části zařazených do úřadu městské části se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání Magistrátu, na práva a povinnosti ředitele Magistrátu a zaměstnanců hlavního města Prahy zařazených do Magistrátu, není-li stanoveno zákonem a Statutem jinak.

Úřad městské části tvoří starosta, zástupce (zástupci) starosty, tajemník úřadu městské části, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci městské části zařazení do úřadu městské části. Není-li funkce tajemníka úřadu městské části zřízena, vykonává tuto funkci starosta městské části.

V úřadech městských částí, kterým je svěřen výkon přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo obce s rozšířenou působností, se zřizuje funkce tajemníka úřadu městské části vždy.

V čele úřadu městské části je starosta. Zastupitelstvo městské části může rozhodnout o zřízení funkce tajemníka úřadu městské části. Za plnění uložených úkolů je tajemník úřadu městské části odpovědný starostovi městské části. Úřad městské části vykonává přenesenou působnost městské části, není-li zákonem svěřena jiným orgánům městské části.

3. Vzdělávání, vzdělávací soustava, školy, právní postavení škol

Předškolní, základní, střední, vyšší odborné a některé jiné vzdělávání ve školách a školských zařízeních, podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňuje, práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání a

působnost orgánů vykonávajících státní správu a samosprávu ve školství upravuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a předpisy související. **Vzdělávací soustavu** tvoří školy a školská zařízení podle školského zákona.

Škola ve smyslu školského zákona je pouze činnost spočívající v uskutečňování vzdělávání podle rámcového a školního vzdělávacího programu. S ohledem na jednotlivé oblasti vzdělávání se jedná o tyto druhy školy – mateřská, základní, střední (gymnázium a odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.

Právní postavení škol je školským zákonem upraveno s ohledem na charakter **zřizovatele**. Zřizovatele lze rozdělit do dvou kategorií, a to na tzv. zřizovatele, jejichž postavení je upraveno právními předpisy veřejného práva (jedná se o **stát, kraj, obec a dobrovolný svazek obcí**, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství) a tzv. neveřejné zřizovatele (jedná se o **registrované církve a náboženské společnosti, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, ostatní právnické a fyzické osoby**). Rozdíl mezi těmito dvěma skupinami zřizovatelů nespočívá pouze v právním postavení jimi zřizovaných škol a školských zařízení, ale také k jejich vztahu ke zřizování škol a školských zařízení. Veřejným zřizovatelům školský zákon ukládá zákonnou povinnost zajišťovat vzdělání a školské služby ve vymezených oblastech a k tomu zřizovat příslušné školy a školská zařízení, neveřejní zřizovatelé takovou zákonnou povinnost nemají a jedná se tedy o jejich svobodné rozhodnutí a dobrovolnou aktivitu.

3.1. Obec a kraj, základní zřizovatel škol

Základními zřizovateli škol⁷ a školských zařízení jsou v současné době **obce a kraje** jako územní samosprávné celky jimž je svěřena řada kompetencí a povinností v oblasti zajišťování vzdělávání a školských služeb na svém území.

(§ 178) školského zákona

---

⁷ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

(1) Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem⁴⁷⁾ nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních. Obec

a) zřizuje a zrušuje základní školu, nebo

b) zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

2) Na území obce, části obce nebo na území více obcí se vymezují školské obvody spádové školy takto:

a) je-li v obci jedna základní škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce,

b) je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou,

c) je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.

(3) Pokud obec nestanoví školský obvod spádové školy a je ohroženo plnění povinné školní docházky žáků uvedených v odstavci 1, rozhodne o školském obvodu spádové školy krajský úřad v přenesené působnosti.

(4) Školský obvod se nestanoví škole, která uskutečňuje vzdělávání výhradně podle vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením, a školám zřizovaným jinými zřizovateli než obcí nebo svazkem obcí.

(5) V rámci základní dopravní obslužnosti⁴⁸⁾ území kraje je kraj povinen zajistit dopravu do spádové školy a ze spádové školy, pokud vzdálenost spádové školy od místa trvalého pobytu žáka přesáhne 4 km.

(6) Jestliže žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené jinou obcí, je obec, ve které má žák místo trvalého pobytu, povinna hradit obci, která školu zřídila, neinvestiční výdaje této školy připadající na jednoho jejího žáka, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak. Neinvestiční výdaje podle věty první tvoří náklady na údržbu a opravy, materiální výdaje, služby a výdaje nevýrobní povahy, mzdové

prostředky a ostatní výplaty fyzickým osobám, které neposkytuje krajský úřad. Toto ustanovení se použije obdobně v případě, že žák plní povinnou školní docházku ve škole zřízené svazkem obcí, jehož členem není obec, ve které má žák místo trvalého pobytu.

(7) Výdaje podle odstavce 6 nemusí obec hradit, jestliže zřizuje školu, ve které má žák zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, je členem svazku obcí, který zřizuje školu, ve které má žák zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, nebo je smluvní stranou dohody několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, pokud má žák v této škole zajištěny podmínky pro plnění povinné školní docházky, s výjimkou případů, kdy se žák vzdělává v základní škole s vyučovacím jazykem národnostní menšiny.

(8) Jestliže dítě umístěné ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí, na jejichž území nemá místo trvalého pobytu, hradí výdaje podle odstavce 6 připadající na jednoho žáka této školy toto školské zařízení.

(§ 179)

(1) Obec nebo svazek obcí zřizuje a zrušuje

a) mateřské školy,

b) mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14 a

c) zařízení školního stravování sloužící dětem a žákům škol, které zřizuje.

(2) Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné na jejím území v dětském domově. Za tímto účelem obec

a) zřídí mateřskou školu, nebo

b) zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí; v takovém případě je obec povinna za každé dítě s místem trvalého pobytu na jejím území, které navštěvuje mateřskou školu zřízenou jinou obcí, hradit této obci její neinvestiční výdaje podle § 178 odst. 6 připadající na jedno dítě této školy, pokud se dotčené obce nedohodnou jinak.

Obec je tedy ze zákona povinna v samostatné působnosti zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dále dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, které se nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školních zařízeních. Tuto povinnost může splnit především zřízením základní školy. Ke splnění však nestačí s odkazem na § 177 školského zákona, aby obec zřídila jakoukoli základní školu bez ohledu na její „kapacitu“, ale takovou základní školu, ve které budou mít uvedené děti skutečně vytvořeny podmínky pro plnění povinné školní docházky (bude zajištěna dostupnost vzdělání podle místních podmínek). Pokud obec základní školu nezřídí nebo nemá možnost vytvořit v základní škole podmínky pro plnění povinné školní docházky, ukládá se jí zajistit plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí na základě uzavření dohody o společném školském obvodu základní školy. S vytvořením společného školského obvodu souvisí pak úhrada výdajů za žáky, kteří se vzdělávají v příslušné základní škole.

Obce je rovněž ze zákona povinna vytvořit podmínek pro předškolní vzdělávání. Zřizování mateřských škol je tedy další primární zákonnou povinností a odpovědností obcí. Při aplikaci této povinnosti v praxi je nutno brát v úvahu zejména **soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území a dále k dostupnosti vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek.** To v praxi znamená, že pokud s ohledem na konkrétní situaci v obci není po posouzení výše uvedených kritérií zřízení takové školy na místě, nebo její provozování by nebylo účelné (s ohledem na nízký počet dětí dané věkové kategorie žijících v obci a na dobrou dostupnost tohoto vzdělávání v sousedních obcích a fungující spolupráci s nimi), nemá obec zákonnou povinnost tuto školu popř. školské zařízení zřídít.

Školský zákon stanoví přísnější podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to pro děti s trvalým pobytem na území obce.

V tomto případě je obec povinna bez dalšího zřídít mateřskou školu, kde budou skutečně vytvořeny podmínky pro poskytování předškolního vzdělávání

v posledním roce před zahájením povinné školní docházky nebo zajistit předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Pokud „domovská“ obec školu nezřídí, lze povinnost zajistit předškolní vzdělávání těchto dětí, zajistit prostřednictvím mateřské školy zřizované jinou obcí. V takovém případě je obec povinna hradit této obci její neinvestiční výdaje připadající na jedno dítě vymezené ve školském zákoně. Nutno zde ještě zmínit, že v případě mateřských škol se nevymezují spádové školy, tedy ani školské obvody, stanoví se pouze povinnost všech mateřských škol bez ohledu na zřizovatele přednostně přijímat k předškolnímu vzdělávání děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu či jiné skutečnosti.

Školský zákon stanoví dále obci povinnost zajišťovat všechny výdaje jí zřizované školy nebo školského zařízení s výjimkou výdajů taxativně vymezených v zákoně. Obec jako zřizovatel je tak v zásadě povinna nést provozní výdaje a investiční výdaje právnických osob vykonávajících činnost školy, které zřizuje.

Vedle mateřských a základních škol, kde je dána primární zákonná zřizovatelská povinnost a odpovědnost obce může zřizovat i další školy jako např. základní umělecké školy a jiné uvedené v zákoně. V praxi však obec může zřizovat i školy, kde zřizovatelská povinnost a odpovědnost přináležejí jiným zřizovatelským subjektům, za předpokladu splnění podmínek v řízení o zápis do rejstříku škol a školských zařízení vymezených v zákoně (prokázání potřebného finančního, materiálního a personálního zajištění činnosti školy).

Jak již bylo výše zmíněno **obec je povinna zajišťovat všechny výdaje jí zřizované školy. Tato povinnost, tedy zejména financování provozu školy ve spojení s nutností rozpočtových úspor obce v kombinaci s nízkou naplněností základních škol bude jedním z rozhodujících kritérií pro vyvolanou optimalizaci sítě škol.** Bližší důvody optimalizace sítě škol a její nástroje jsou blíže uvedeny v další části práce.

3.2. Zřizovatel škol - hlavní město Praha

Hlavní město Praha⁸ jako kraj je zřizovatelem středních škol, vyšších odborných škol, mateřských, základních, středních škol a školských zařízení pro děti a žáky se zdravotním postižením, základních škol speciálních, škol při zdravotnických zařízeních, školských výchovných a ubytovacích zařízení a zařízení školního stravování pro děti, žáky a studenty škol, které zřizuje, středních škol s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14, jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky, základních uměleckých škol, školských zařízení pro zájmové vzdělávání a dětských domovů. Jako kraj může hlavní město Praha dále zřizovat a zrušovat:

- a) mateřské a základní školy s vyučovacím jazykem národnostní menšiny za podmínek stanovených v § 14,
- b) školská zařízení podle § 115 až 120,
- c) školy a školská zařízení, které jinak zřizuje obec nebo ministerstvo, pokud kraj prokáže potřebné finanční, materiálové a personální zabezpečení této školy nebo školského zařízení.

3.3. Zřizovatel škol-městská část hlavního města Prahy

Městské části jako samosprávné celky hlavního města Prahy zřizují ze Statutu⁹ mateřské školy a základní školy.

3.4. Právní formy právnické osoby vykonávající činnost školy

Pokud se týká volby vhodné organizačně právní formy právnické osoby vykonávající činnost školy, pak obce, kraje a svazky obcí zřizují školy a školská zařízení v právní formě **školské právnické osoby** podle školského zákona nebo v právní **příspěvkové organizace** formě podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Školy zřizované hlavním městem Praha a městskými částmi jsou ve své většině v právní formě příspěvkové organizace podle již zmíněného zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. O vzniku příspěvkové organizace vydávají

---

⁸ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

⁹ Vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hl. m. Prahy

zřizovatelé zřizovací listinu¹⁰ (příloha A). Podle §27 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou příspěvkové organizace zřizovány zpravidla jako neziskové, jejich rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Příspěvková organizace hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.

Příspěvková organizace dále hospodaří:

- a) s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,
- b) s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.

Pokud se prostředky poskytnuté z dotací nespoteřebují do konce kalendářního roku, převádějí se do rezervního fondu jako zdroj financování v následujících letech a mohou se použít pouze na stanovený účel. V rezervním fondu se tyto zdroje sledují odděleně. Prostředky, které na stanovený účel nebyly použity, podléhají finančnímu vypořádání se státním rozpočtem za rok, ve kterém byl splněn účel, na který byla dotace poskytnuta.

Zřizovatel poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejích potřeb. Pokud příspěvková organizace vytváří ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít jen ve prospěch své hlavní činnosti; zřizovatel může organizaci povolit jiné využití tohoto zdroje. Příspěvková organizace vytváří své peněžní fondy, kterými jsou rezervní fond, investiční fond, fond odměn a fond kulturních a sociálních potřeb. Zůstatky peněžních fondů se po skončení roku převádějí do následujícího roku.

---

¹⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

3.5. Změny příspěvkových organizací¹¹

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů v § 27 vymezuje zřizování, změny a zrušení příspěvkových organizací.

Odstavec 1 tohoto paragrafu stanoví, že územní samosprávný celek zřizuje příspěvkové organizace pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Odstavec 3 téhož paragrafu stanoví, že ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přecházejí práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přecházejí dnem uvedeným v jeho rozhodnutí o zrušení její práva a závazky na zřizovatele.

Každé „transformaci“ účetní jednotky by měl předcházet „projekt či záměr transformace“, který s dostatečným předstihem nastaví a upřesní jednotlivé kroky účetní jednotky.

V případě územních samosprávných celků by tento projekt, vzhledem k tomu, že se jedná o rozdělení, sloučení, slynutí nebo zrušení, měl být schválen příslušným zastupitelstvem územního samosprávného celku, které jako jediné je oprávněno, ve smyslu ustanovení zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, takováto rozhodnutí činit.

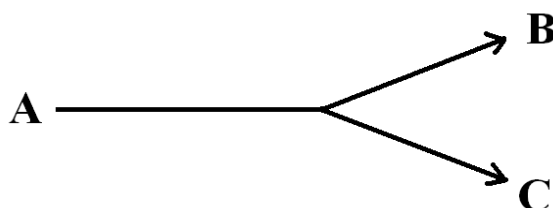
3.5.1. Rozdělení příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem

Rozdělení příspěvkové organizace na dvě účetní jednotky můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace A se rozdělí a rozdělením vzniknou dvě nové příspěvkové organizace B a C. Příkladem

---

¹¹ Šafránek, Z., Svobodová, J.: Rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení u příspěvkových organizací (Anotace §27, zákon č. 250/2000 Sb.), ASPI

bude rozdělení příspěvkové organizace A, kterým vzniknou nové dvě příspěvkové organizace k 1. 7. 2012. Průsečík přímký A a přímký B a přímký C je tedy v tomto případě okamžikem nově vzniklých dvou příspěvkových organizací t. j. 1. 7. 2012. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace A zaniká k 30. 6. 2012, končí svou činnost a nově vznikají 2 příspěvkové organizace B a C.

V případě zániku příspěvkové organizace (A), by tato účetní jednotka měla podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestavit ke dni zániku tj. k 30. 6. 2012 mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky by měla zjistit skutečný stav majetku a závazků tj. provést inventarizaci majetku a závazků, vypořádat všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistit hospodářský výsledek, uzavřít účetní knihy, a sestavit konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2012. V případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.

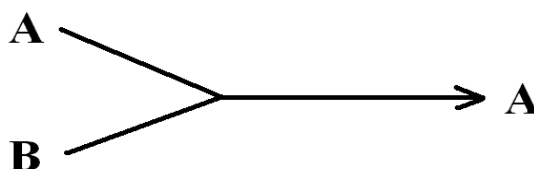
Při zrušení příspěvkové organizace (A) je tedy nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedla veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejím rozdělení rozhodl.

V případě rozdělení účetní jednotky je nutné, aby zřizovatel po převzetí veškerého majetku a závazků rozhodl (viz § 27 zákona č. 250/2000 Sb.), který majetek případně závazky předá jmenovitě nově zřízené příspěvkové organizaci B a nově zřízené příspěvkové organizaci C.

Nově zřízená příspěvková organizace B a nově zřízená příspěvková organizace C majetek a závazky po rozhodnutí zřizovatele převezme jednotlivými účetními zápisy podle povahy majetku a závazků tzn. obrátově.

3.5.2. Sloučení příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem

Sloučení dvou příspěvkových organizací můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace B se slučuje s příspěvkovou organizací A. Příkladem bude sloučení těchto účetních jednotek k 1. 7. 2012. Průsečík přímků A a přímků B je tedy v tomto případě okamžikem sloučení t. j. 1. 7. 2012. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace B zaniká k 30. 6. 2012, končí svou činnost.

V případě zániku příspěvkové organizace (B), by tato účetní jednotka měla podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestavit ke dni zániku tj. k 30. 6. 2012 mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky by měla zjistit skutečný stav majetku a závazků tj. provést inventarizaci majetku a závazků, vypořádat všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistit hospodářský výsledek, uzavřít účetní knihy, a sestavit konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2012. V případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.

Při zrušení příspěvkové organizace (B) je tedy nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedla veškerý majetek a závazky na

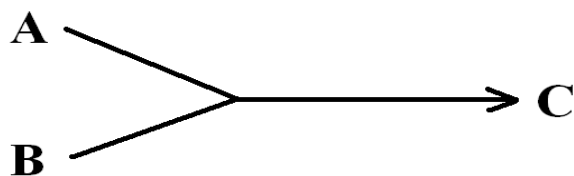
příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejím sloučení s příspěvkovou organizací A rozhodl.

V případě sloučení je nutné, aby zřizovatel po převzetí veškerého majetku a závazků rozhodl (viz § 27 zákona č. 250/2000 Sb.), který majetek případně závazky předá příspěvkové organizaci A.

Příspěvková organizace A majetek a závazky (vč. závazků z pracovně právních vztahů) po rozhodnutí zřizovatele převezme jednotlivými účetními zápisy podle povahy majetku a závazků tzn. obrátově.

3.5.3. Splynutí příspěvkových organizací zřizovaných územním samosprávným celkem

Splynutí dvou příspěvkových organizací můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvkové organizace B a A splynou a splynutím vzniká příspěvková organizace C. Příkladem bude splynutí těchto účetních jednotek k 1. 7. 2012. Průsečík přímký A a přímký B s přímkou C je tedy v tomto případě okamžikem splynutí t. j. 1. 7. 2012. Ze znázornění je patrné, že příspěvkové organizace B a A zanikají k 30. 6. 2012, končí svou činnost.

V případě zániku příspěvkových organizací (B a A) tyto účetní jednotky podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestaví ke dni zániku tj. k 30. 6. 2003 mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní závěrky zjistí skutečný stav majetku a závazků tj. provedou inventarizaci majetku a závazků, vypořádají všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistí hospodářský výsledek, uzavřou účetní knihy a sestaví konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2012. Tak jak bylo již výše uvedeno v případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní

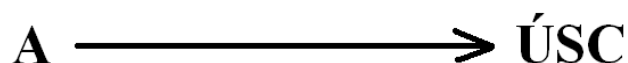
jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.

Při zrušení příspěvkových organizací (B a A) je tedy nutné, aby tyto účetní jednotky před uzavřením účetních knih provedly inventarizaci majetku a závazků (zjistily skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedly veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejich splnutí rozhodl.

V případě sloučení je nutné, aby po převzetí veškerého majetku a závazků po zaniklých příspěvkových organizací zřizovatel – územní samosprávný celek zřídil příspěvkovou organizaci C a podle ustanovení § 27 zákona č. 250/2000 Sb., vymezil majetek a závazky, které předá této nově vzniklé příspěvkové organizaci C. Příspěvková organizace C majetek a závazky po rozhodnutí zřizovatele převezme jednotlivými účetními zápisy podle povahy majetku a závazků vč. závazků z pracovně právních vztahů tzn. obrátově.

3.5.4. Zrušení příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem

Zrušení příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem můžeme vyjádřit níže uvedeným znázorněním, ze kterého vyplývá, že příspěvková organizace A končí svou činnost. Příkladem bude zrušení příspěvkové organizace ke dni 30. 6. 2012. Ze znázornění je patrné, že příspěvková organizace A zaniká k 30. 6. 2012, končí svou činnost a veškerý majetek a závazky předcházejí na zřizovatele tj. územní samosprávný celek.

V případě zániku příspěvkové organizace (A), by tato účetní jednotka měla podle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů sestavit ke dni zániku tj. k 30. 6. 2012 mimořádnou účetní závěrku, v tomto případě konečnou účetní závěrku. Před sestavením účetní

závěrky by měla zjistit skutečný stav majetku a závazků tj. provést inventarizaci majetku a závazků, vypořádat všechny případně zjištěné inventarizační rozdíly majetku a závazků, zjistit hospodářský výsledek, uzavřít účetní knihy, a sestavit konečnou rozvahu (bilanci), výkaz zisku a ztráty a přílohu účetní závěrky k 30. 6. 2012. V případě sestavení mimořádné účetní závěrky je účetní jednotka povinna provést i inventarizaci veškerého majetku a závazků v souladu s ustanoveními paragrafů 29 a 30 uvedeného zákona o účetnictví.

Při zrušení příspěvkové organizace (A) je tedy nutné, aby tato účetní jednotka před uzavřením účetních knih provedla inventarizaci majetku a závazků (zjistila skutečný stav majetku a závazků, včetně vypořádání případných zjištěných inventarizačních rozdílů), poté převedla veškerý majetek a závazky na příslušného zřizovatele tzn. příslušný územní samosprávný celek, který o jejím sloučení s příspěvkovou organizací A rozhodl.

V případě zrušení příspěvkové organizace zřizovatel převezme veškerý majetek a závazků jeho rozhodnutím zrušené příspěvkové organizace.

3.6. Optimalizace – proces výběru nejlepší varianty

Jak již bylo v této práci zmíněno, školský zákon vymezuje povinnosti obcí v oblasti zajišťování povinné školní docházky v základních školách a způsoby jejího splnění a v oblasti předškolního vzdělávání zajišťování podmínek pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné na jejím území v dětském domově. Tato povinnost se vztahuje pouze na zajištění podmínek pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, nikoliv na předškolní vzdělávání jako celek. Při aplikaci zákonné povinnosti obce v praxi je nezbytné přihlížet také k § 177 školského zákona, podle kterého obec při zřizování a zrušování škol a školských zařízení dbá zejména o soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy občanů obce, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území, a dále k dostupnosti vzdělávání a školských služeb podle místních podmínek, rovněž tak k § 36 zákona o obcích a k § 16 zákona o hlavním městě Praze, kdy v samostatné působnosti obec a hlavní město Praha pečují v souladu s místními předpoklady a

místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, a to i o uspokojování potřeby výchovy a vzdělávání. K uvedeným povinnostem přistupuje další zákonná povinnost, rovněž již zmíněná, a to povinnost zajistit provozní výdaje a investiční výdaje zřizované školy.

Zákon dále stanoví možnost (nikoliv tedy povinnost) obce přispívat jí zřizovaným právníckým osobám vykonávajícím činnost školy i na ty neinvestiční výdaje, které jsou jinak hrazeny ze státního rozpočtu podle školského zákona, tedy zejména na tzv. přímé výdaje ve vzdělávání vymezené v § 160 odst. 1 písm. c) školského zákona.

V této souvislosti lze konstatovat, že za stávající praxe ve financování školství (finanční normativy) se tato „možnost“ na straně zřizovatele stává na základě získaných poznatků při zpracovávání práce nezbytnou nutností v zájmu zajištění dostatečného krytí přímých nákladů ve vzdělávání. Rozhodující část výdajů ve školství představují neinvestiční výdaje (NIV). Jejich výši ovlivňují zejména současné úkoly školství, počet žáků (studentů) a počet tříd. Mezi nejvýznamnější neinvestiční výdaje na každé škole či školním zařízení patří mzdy a materiální výdaje. Podíl mzdových výdajů na celkových neinvestičních výdajích činí již 60–65 % (v r. 2001 to bylo jen 56,1 %) z celkového ročního rozpočtu. Mzdové výdaje závisí jednak na platných mzdových předpisech ve školství a jednak na organizačních pokynech MŠMT z hlediska velikosti tříd, dělení tříd na menší skupiny (např. při výuce jazyků, při laboratorních cvičeních, při cvičení ze speciálních odborných předmětů např. na zemědělských školách, lesnických školách, průmyslových školách, uměleckých školách, konzervatořích aj.). Materiální výdaje představují souhrn finančních prostředků potřebných zejména na provoz škol (např. náklady na energii) a údržbářské práce prováděné dodavatelsky včetně nákladů na modernizaci školy aj. jsou hrazeny zřizovatelem. Rozhodování zřizovatele o optimalizaci sítě škol jím zřizovaných při respektování zákonných povinností zajišťovat vzdělávání bude zřejmě ovlivněno zejména těmito limitujícími faktory:

- předpokládaným vývojem počtu dětí a žáků ve třídě a škole,
- kapacitou škol a jejím využitím,

- disponibilními zdroji pro financování školství,
- demografickým vývojem,
- dostupností vzdělávání,
- a rozvojem školství na svém území.

Výstupem rozhodovacího procesu zřizovatele ve spojení s regulací počtu školských příspěvkových organizací zřizovaných zřizovatelem by měl být návrh optimalizace sítě škol pro časově vymezené období zajišťující zefektivnění řídicího procesu včetně úspory finančních prostředků při udržení či zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu. Tento návrh by měl být před vlastním rozhodnutím zřizovatele ve věci samé projednán s řediteli škol, školskými radami a se zákonnými zástupci dětí a žáků škol, jichž se optimalizace sítě škol dotkne.

4. Městská část Praha 4 – základní údaje

Městská část Praha 4 je jednou z 57 městských částí hlavního města Prahy. Zároveň je jednou z 22 městských částí, které jsou zároveň správními obvody a dle zákona o obcích i obcí s rozšířenou působností. V případě městské části Praha 4 je obcí s rozšířenou působností tzn. vykonává přenesenou státní správu pro městskou část Praha-Kunratice.

Základní údaje o městské části Praha 4

Znak		
Počet obyvatel	cca 133 000	
Rozloha	2.419 ha	
Katastrální území		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Braník Hodkovičky Krč Lhotka ▪ Podolí část Nuslí (bez Nuselského údolí) ▪ Michle (bez Bohdalce) část území Záběhlic (Spořilov) ▪ nepatrná část Vinohrad		
Adresa sídla úřadu	Antala Staška 2059/80b, Praha 4-Krč (140 46)	
www stránky	www.praha4.cz	facebook
e-mail	radnice@praha4.cz	

4.1. Městská část Praha 4 - její demografický vývoj

Městská část Praha 4 si nechala pro účely rozvoje školství na svém území zpracovat v roce 2007 demografickou studii a následně poté v roce 2011 i její aktualizaci. Na území městské části Praha 4 žije v současnosti cca 133 000 občanů, z toho cca 23 000 dětí a mladistvých ve věku do 20 let, 68 000 občanů v produktivním věku od 20 do 60 let a 42 000 seniorů, tj. ve věku nad 60 let. „MČ

Praha 4 je věkem obyvatel nejstarší městskou částí hl. m. Prahy (vyšší podíl obyvatel nad 65 let). Průměrný věk obyvatel MČ Praha 4 je 44,2 let, což je více než je průměr ze celou Prahu (údaj za rok 2009 – 41,6 let)“. Podle statistiků se v ČR po sedmi letech zastavil růst porodnosti koncem roku 2009, v MČ Praha 4 v roce 2011. Míra porodnosti by měla na území MČ Praha 4 v současné době kulminovat a v dalších letech se očekává spíše stagnace nebo mírný pokles. To znamená, že současná zvýšená poptávka po umístění dětí v mateřských školách by měla trvat ještě cca 3 roky až 4 roky. V základních školách je zaznamenáván neustálý pokles, který měl dle demografické studie pokračovat do roku 2010 a poté nárůst počtu žáků dosáhne v letech 2017 pouze hodnoty počtu žáků ve školním roce 2000/2001 (cca 11250 žáků). Tyto závěry jsou jedním z podkladů pro rozhodování městské části Praha 4 o změnách v síti škol.

Tabulka: Statistický přehled počtu dětí narozených od 1.1. 2000 do 30.6. 2011

Rok	Braník	Hodko- vičky	Krč	Lhotka	Michle	Nusle	Podolí	Záběhllice	Celkem
2000	118	31	196	40	93	200	75	71	824
2001	130	29	181	35	106	193	78	76	828
2002	129	32	179	42	98	223	99	89	891
2003	122	33	206	38	110	217	102	84	912
2004	152	39	214	44	120	284	130	83	1066
2005	175	31	200	43	133	335	126	128	1171
2006	138	46	245	66	145	367	163	105	1275
2007	170	31	208	58	122	309	148	127	1173
2008	175	32	264	52	143	375	146	119	1306
2009	180	44	290	49	141	387	123	143	1357
2010	172	45	238	59	160	426	119	155	1374
2011*	72	16	125	31	69	122	57	57	549
Celkem	1733	409	2546	557	1440	3438	1366	1237	12726

Pozn.: * počet narozených dětí do 30.6. 2011

Zdroj údajů: OSA ÚMČ Praha 4, podle matek s trvalým pobytem na území MČ Praha 4

4.2. Městská část Praha 4 – koncepce rozvoje školství na jejím území

Hlavním úkolem MČ Praha 4 je zajistit v intencích výše zmiňované legislativy do budoucna síť mateřských a základních škol odpovídající potřebám MČ Praha 4. Základní oblasti rozvoje školství na svém území, směry rozvoje a cíle jsou zpracovány v Koncepci rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011 – 2014, která byla schválena usnesením Zastupitelstva MČ Praha 4 č. 6Z-42/2011 dne 22.9. 2011. Koncepce je zpracována po oblastech s tím, že v každé oblasti je stanoven základní cíl, jehož naplnění je úkolem samosprávy v daném období, které koresponduje s volebním obdobím.

Tabulka: Oblasti činností v rámci zajišťování výchovně vzdělávacího procesu ve školách zřízených městskou částí Praha 4 a vytýčení cílů

Oblast kvality poskytovaných služeb a zásad komunikace se zřizovatelem	
<i>CÍL</i>	<i>Ve spolupráci s řediteli škol zvyšovat úroveň výchovně vzdělávacího procesu.</i>
Oblast kvality školních vzdělávacích programů	
<i>CÍL</i>	<i>Dosažení vysoké úrovně školních vzdělávacích programů v podmínkách městské části.</i>
Oblast kvality úrovně vztahů mezi žáky a vztahů školy s žáky i rodiči	
<i>CÍL</i>	<i>Zlepšení úrovně vzájemných vztahů školy se žáky i rodiči.</i>
Oblast rozmanitosti zaměření škol, atraktivita a kvalita mimoškolních aktivit	
<i>CÍL</i>	<i>Zaměřením škol a kvalitou mimoškolních aktivit podporovat nadání dětí a žáků.</i>
Oblast ekonomické a personální stabilizace škol, zvýšení kvalifikovanosti výuky	
<i>CÍL</i>	<i>Ekonomickou a personální stabilizací škol umožnit realizaci všech typů vzdělávání.</i>
Oblast sítě škol	
<i>CÍL</i>	<i>Zajistit síť mateřských a základních škol odpovídající potřebám městské části Praha 4.</i>

Oblast stabilizace provozních nákladů na žáka a investičních nákladů na školu	
<i>CÍL</i>	<i>Stabilizovat provozní náklady ve školách podle možností rozpočtů zřizovatele.</i>
Oblast rozvoje a podpory programů řešící negativní jevy ve školách	
<i>CÍL</i>	<i>Zvýšit účinnost prevence a řešení negativních jevů ve školách.</i>
Oblast bezpečnosti v okolí škol	
<i>CÍL</i>	<i>Zajistit maximální bezpečí dětí a žáků ve škole a v jejím okolí.</i>
Oblast kvality vnitřních i venkovních školních prostorů (škola - moderní objekt 21. století)	
<i>CÍL</i>	<i>Postupně změnit školské objekty tak, aby vyhovovaly představě moderního objektu 21. století.</i>
Oblast využití objektů pro potřeby školství	
<i>CÍL</i>	<i>Racionální využití školských objektů a prostorů</i>
Oblast školního stravování	
<i>CÍL</i>	<i>Dosáhnout vysoké kvality školního stravování podle zásad zdravé výživy.</i>
Oblast otevřenosti škol	
<i>CÍL</i>	<i>Otevřít školy co nejširší veřejnosti a seznamovat ji s děním ve škole.</i>
Oblast podpory spolupráce škol s dalšími institucemi	
<i>CÍL</i>	<i>Zapojit školy do spolupráce s dalšími institucemi.</i>
Oblast ochrany práv dětí	
<i>CÍL</i>	<i>Zvýšit účinnost spolupráce škol, Úřadu MČ Praha 4 a MP HMP při ochraně práv dětí.</i>
Oblast podpory školských subjektů sídlících v objektech MČ Praha 4	
<i>CÍL</i>	<i>Umožnit školským subjektům jiných zřizovatelů realizaci jejich činnosti v objektech MČ Praha 4.</i>

Uvedené oblasti jsou v koncepci rozvoje školství navrženy tak, aby pokryly veškeré činnosti, které je nutno zajistit a umožnit tím kvalitní výchovně vzdělávací proces v mateřských a základních školách.

Tabulka: Přehled škol zřizovaných MČ Praha 4 podle katastrálního území (stav k 1.1. 2011)

Katastrální území	Základní školy	Mateřské školy
Braník	ZŠ Filosofská ZŠ Jeremenkova ZŠ Jílovská ZŠ Školní	MŠ Mezivrší MŠ Trojlístek (Bezová) MŠ Němčická MŠ Jílovská
Hodkovičky		MŠ Jitřní
Krč	ZŠ Horáčkova ZŠ U Krčského lesa ZŠ Poláčkova ZŠ Na Planině	MŠ Kukučínova MŠ Tajovského MŠ Fillova SMŠ Horáčkova MŠ Matěchova MŠ Trojlístek - odl.prac. Hudečkova, Točitá
Lhotka		MŠ Alšovy sady
Michle	ZŠ Bítovská ZŠ Mendíků ZŠ Na Líše ZŠ Ohradní	MŠ ZAHŘÁDKA (Ohradní) MŠ V Zápolí - odl.prac. Na Lánech ZŠ a MŠ Mendíků MŠ Přímětická MŠ Sedlčanská
Nusle	ZŠ Křesomyslova ZŠ Plamínkové ZŠ Sdružení ZŠ Táborská	ZŠ a MŠ Sdružení -odl.prac. Družstevní ohoz MŠ BoTa Boleslavova -odl.prac. Táborská MŠ K Podjezdu MŠ Na Bučance MŠ Plamínkové
Podolí	Škola Kavčí hory – ZŠ, MŠ a SOŠS K Sídlišti ZŠ Nedvědovo náměstí	Škola Kavčí hory -odl.prac.Kaplická MŠ Voráčovská MŠ Na Zvoničce -odl.prac.Nedvědovo nám.
Záběhlice (Spořilov)	ZŠ Jižní IV. ZŠ Na Chodovci	MŠ Na Chodovci MŠ Svojšovická MŠ Jihozápadní MŠ Trenčínská

Mapa s rozmístěním škol je přílohou B.

4.3. Městská část Praha 4-zřizovatel mateřských škol

Dle platné legislativy je obec povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území a pro děti umístěné na jejím území v dětském domově. Za tímto účelem obec zřídí mateřskou školu nebo zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Pokud využije druhé ze zmiňovaných možností, je obec potom povinna za každé dítě s místem trvalého pobytu na jejím území, které navštěvuje mateřskou školu zřízenou jinou obcí, hradit této obci její neinvestiční výdaje, které připadají na jedno dítě této školy. Obce se samozřejmě mohou domluvit i jinak.

Městská část Praha 4 je zřizovatelem 28 mateřských škol s tím, že 3 mateřské školy z tohoto počtu jsou součástí sloučeného subjektu, ve dvou případech se základní školou, v jednom případě se jedná o školský subjekt, který se skládá z mateřské školy, základní školy a střední školy. Dalším modelem je sloučení několika MŠ v jeden právní subjekt. Předškolní vzdělávání je tak zajišťováno v 37 objektech. Všechny MŠ zřizované MČ Praha 4 pracují od školního roku 2003/2004 podle vlastních školních vzdělávacích programů vycházejících z rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Všestranný rozvoj osobnosti dítěte je hlavním úkolem činnosti mateřských škol. Dále při předškolním vzdělávání dochází k posilování estetické, etické, jazykové, tělesné výchovy, výchovy ke zdraví a výuky počítačů. Nedílnou složkou je i výchova enviromentální. Dle požadavku zákonných zástupců a k rozšíření spektra činností začleňují mateřské školy do plánu výuku jazyků a plavání, výjezdy na ozdravné pobyty a poznávací zájezdy.

Většina mateřských škol pracuje ve třídách věkově homogenních, pouze v malé části mateřských škol probíhá výuka ve třídách věkové heterogenních.

V mnohých mateřských školách je poskytována **speciální péče formou individuální integrace**. Protože v dětské populaci přibývá dětí s různými typy postižení, využila Městská část Praha 4 zákonného ustanovení § 179 odst.4 písm. d) školského zákona a zřídila školu, kterou jinak zřizuje kraj. Jedná se o **Speciální mateřskou školu, Praha 4, Horáčkova 1/1095**, jejíž součástí je i **Speciálně pedagogické centrum** pro rodiče postižených dětí.

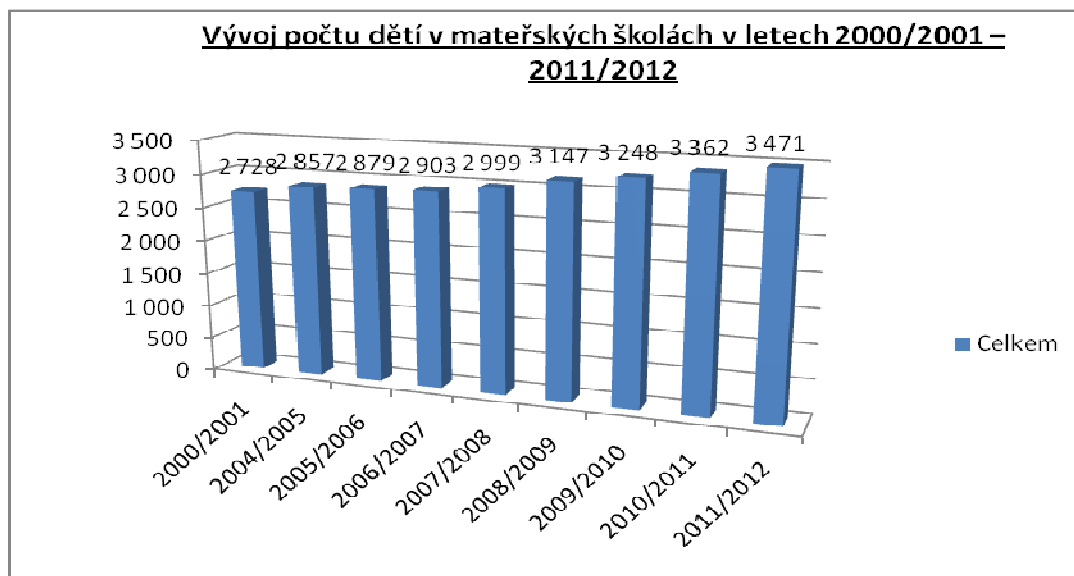

Tabulka: Mateřské školy zřizované městskou částí Praha 4 (k 1.1. 2012)

	Mateřská škola	e - mail/web
1.	Alšovy sady, Na Větrově 22/91	www.volny.cz/msalsovy
2.	Trojlístek, Bezová 4/1592	www.mstrojlistek.cz
3.	Bo-Ta, Boleslavova 250/1a	www.msboleslavova.cz
4.	ZŠ a MŠ Sdružení	www.zssdruzeni.cz
5.	Fillova 11/1084	www.sweb.cz/msfillova/
6.	Speciální mateřská škola, Horáčkova 1	www.mshorackova.cz
7.	Jihozápadní 4/1760	www.sweb.cz/msjihozapadni
8.	Jílovská 75	www.msjilovska.cz
9.	Jitřní 2/424	www.sweb.cz/msjitrni
10.	K Podjezdu 2/1007	www.mskpodjezdu.cz
11.	Škola Kavčí hory, Kaplická	www.ksidlisti.cz
12.	Kukučínova 1150	www.mskukucinova.wz.cz
13.	Matěchova 1069	www.sweb.cz/msmatechova
14.	ZŠ a MŠ Mendíků, Mendíků 1	www.zsmendiku.cz/skolka
15.	Mezivrší 15/32	www.msmezivrsi.cz
16.	Na Bučance 5/1189	www.materska-skola.cz/nabucance
17.	Na Chodovci 2540	www.msnachodovci.cz
18.	Na Zvoničce 13/1033	www.msnazvonicce.cz
19.	Němčická 16/1111	www.volny.cz/ms.nemcicka/
20.	Plamínkové 1589	www.msplaminkove.cz
21.	Přímětická 1247	www.sweb.cz/msprimeticka/
22.	Sedlčanská 14/526	www.mssedlcanska.cz
23.	Svojšovická 3/2923	www.sweb.cz/mssvojsovicka
24.	Tajovského 1309	www.mstajovskeho.cz
25.	Trenčínská 2770	www.mstrencinska.cz
26.	V Zápolí 1249	www.msvzapoli.cz
27.	Voráčovská 2/324	www.msvoracovska.cz
28.	ZAHŘÁDKA, Ohradní 1367	www.mszahradka.cz

Tabulka: Vývoj počtu dětí v mateřských školách

	MŠ	Kapacita	00/01	05/06	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
1.	Alšovy sady	81	54	56	56	56	56	77	81
2.	Trojlístek,	324	136	252	247	272	324	324	324
3.	Boleslavova	145	70	71	75	75	75	75	145
4.	Sdružení	166	97	105	111	112	112	164	166
5.	Fillova	100	105	98	100	100	100	100	100
6.	Horáčkova	76	74	68	63	63	64	63	63
7.	Jihozápadní	56	56	56	56	56	56	56	56
8.	Jílovská	168	125	130	133	149	166	166	168
9.	Jitřní	112	103	105	112	112	112	112	112
10.	K Podjezdu	112	108	109	112	112	112	112	112
11.	Kavčí hory	112	84	112	112	111	112	112	112
12.	Kukučínova	112	73	80	84	110	112	112	112
13.	Matěchova	112	77	84	84	84	84	112	112
14.	Mendíků	70	46	50	59	64	70	70	70
15.	Mezivrší	84	70	56	77	84	84	84	84
16.	Na Bučance	50	50	50	50	50	50	50	50
17.	Na Chodovci	116	72	79	97	103	109	118	116
18.	Na Zvoničce	136	87	96	109	109	112	112	136
19.	Němčická	112	88	110	112	112	112	112	112
20.	Zahrádka	112	88	103	112	111	111	112	112
21.	Plamínkové	224	182	188	194	224	224	224	224
22.	Přímětická	112	81	110	110	112	112	112	112
23.	Sedlčanská	112	99	108	111	112	112	112	112
24.	Svojšovická	112	100	102	110	111	112	112	112
25.	Táborská	80	102	80	80	80	80	80	80
26.	Tajovského	140	133	127	131	133	134	136	140
27.	Trenčínská	112	61	75	84	112	110	112	112
28.	V Zápolí	152	87	140	138	139	151	151	152
29.	Voráčovská	84	64	79	80	79	80	80	84
	Celkem	3 484	2 728	2 879	2 999	3 147	3 248	3 362	3 471

Údaje uvedené v tabulce a následně zapracované do grafu vykazují tendenci růstu. Kopírují demografickou strukturu a vývoj obyvatelstva v České republice.

Kapacita mateřských škol uvedená v rejstříku škol a školských zařízení vedeném Magistrátem hl.m.Prahy je vyšší, než kapacita uvedená v předcházející tabulce. Jedná se totiž o kapacitu stavební, kdy bylo kalkulováno s počtem 30 dětí ve třídě. Tento počet není však současnou legislativou povolen. Dle platných právních předpisů je počet dětí ve třídě stanoven na 24 s tím, že při zajištění pedagogických, hygienických a bezpečnostních podmínek při nepřekročení maximální kapacity školy a její součásti školní jídelny a po dohodě se zřizovatelem lze navýšit počet dětí ve třídě o 4, tzn. na 28 dětí ve třídě. Při využití této výjimky těmi mateřskými školami, které zajistí podmínky výjimky, lze konstatovat, že kapacita mateřských škol zřizovaných městskou částí Praha 4 je 3 484 míst.

Závěry demografické studie, trend v demografickém vývoji v ČR a údaje z evidence obyvatel jasně prokazují stoupající tendenci vývoje počtu dětí věkové kategorie předškolního vzdělávání. Městská část Praha 4 reaguje na tento trend zvyšováním kapacity MŠ. Rekonstruuje nevyužitá vhodná prostora v bývalých školských objektech nebo volné kapacity v objektech stávajících základních škol.

Od roku 2009 byla navýšena kapacita v MŠ o 397 míst, tj o 14 tříd.

Tabulka: Zvyšování kapacity v MŠ zřizovaných MČ Praha 4

Školní rok	Celkem nových míst	MŠ	Počet nových míst
2009/2010	108	Trojlístek (objekt Hudečkova)	50
		Kukučínova	28
		V Zápolí	12
		Jílovská	18
2010/2011	109	ZŠ a MŠ Sdružení	56
		Alšovy sady	25
		Matěchova	28
2011/2012	96	Nedvědovo náměstí (odl.pracoviště MŠ Na Zvoničce)	24
		ZŠ Křesomyslova odl.pracoviště MŠ BoTa Boleslavova	70
		Na Chodovci	2
2012/2013	84	ZŠ Plamínkové (MŠ Plamínkové)	84
Celkem	397		

4.4. Městská část Praha 4-zřizovatel základních škol

Dle § 178 školského zákona je obec povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Za tímto účelem obec zřídí základní školu nebo zajistí plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Dále je obec povinna zřídit i zařízení školního stravování sloužící dětem a žákům škol, které zřizuje.

Městská část Praha 4 zřizuje na svém území 20 základních škol s tím, že provoz probíhá ve 21 školských objektech. Tři základní školy existují ve formě sloučeného pracoviště s mateřskou školou, z toho jedna ve formě sloučeného pracoviště i se střední odbornou školou.

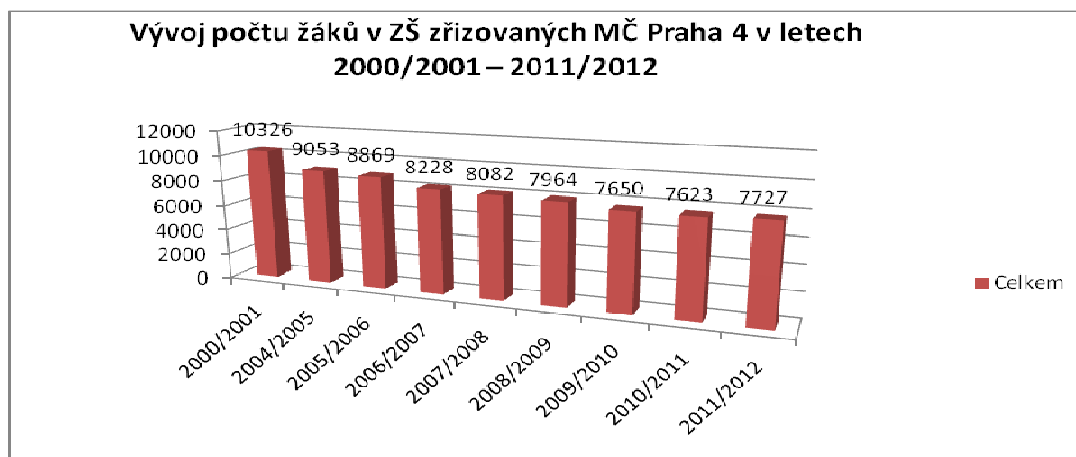
Ve školním roce 2011/2012 probíhá ve všech základních školách výuka podle školních vzdělávacích programů. Po dohodě se zřizovatelem jsou školní vzdělávací programy zpracovány s ohledem na potřeby žáků (integrace žáků s poruchami učení a chování, integrace zdravotně handicapovaných žáků) a zájem, schopnosti a talent žáků s tím, že škola bude zároveň poskytovat v plném rozsahu základní vzdělávání. Jsou podporovány druhy zaměření na jazyky, tělesnou výchovu, ale i na jiné typy zaměření (matematika, přírodovědné předměty, výtvarná výchova aj.). Dále jsou podporovány i alternativní pedagogické přístupy např. Montessori pedagogika, Začít spolu.

Tabulka: Přehled základních škol a jejich školních vzdělávacích programů

	Zaměření školy podle ŠVP (zvýšená hodina)	Základní školy
1.	Jazyky	První jazyková základní škola Horáčkova 1100
		ZŠ Filosofská 1166/3
		ZŠ Jeremenkova 1003
2.	Tělesná výchova	ZŠ U Krčského lesa, Jánošíkova 1320-lední hokej
		ZŠ Plamínkové 1593/2-basketbal, florbal, kopaná
		ZŠ Nedvědovo náměstí 140-plavání
		ZŠ Filosofská 1166/3-Jitřní-atletika
3.	Matematika, přírodovědné předměty	ZŠ Jílovská 1100/16
		ZŠ Mendíků 1
		ZŠ Na Planině 1393
4.	Estetická výchova	ZŠ Na Chodovci 94
5.	Dramatická vých.	ZŠ Křesomyslova 2
6.	Péče o integrované žáky	ZŠ Na Líše 16-tělesný handicap-bezbariérová škola
		ZŠ Ohradní 49-poruchy dys
		ZŠ Poláčkova 1067-poruchy AD/HD
7.	Prvky Montessori pedagogiky	ZŠ Sdružení 1080
8.	Školní vzdělávací program se zaměřením na vzdělání pro život	ZŠ Jižní IV. 1750/10
		Škola Kavčí hory - K Sídlišti 840
		ZŠ Školní 700
		ZŠ Táborská 45

Tabulka: Vývoj počtu žáků v ZŠ v letech 2000/2001-2011/2012

	Základní škola	Kapacita dle šk. rejstříku	00/01	05/06	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12
1.	Bítovská	500	470	425	423	405	404	419	429
2.	Filosofská	730	614	496	461	494	465	465	742
	objekt Jitřní	750	399	394	366	308	287	238	-
3.	Horáčkova	680	578	537	590	549	552	593	628
4.	U Krčského I.	700	612	487	424	650	561	509	477
5.	Jeremenkova	650	622	522	468	444	383	357	315
6.	Jílovská	730	722	633	607	602	597	608	639
7.	Jižní IV.	690	590	539	558	579	577	603	644
8.	Kavčí hory	350	329	268	226	229	253	264	275
9.	Křesomyslova	450	370	371	328	296	278	262	240
10.	Mendíků	388	383	332	338	336	340	342	326
11.	Na Chodovci	630	586	326	254	240	255	263	275
12.	Na Líše	440	413	321	295	283	265	259	264
13.	Na Planině	560	459	302	290	259	255	272	274
14.	Nedvědovo nám.	500	388	346	289	272	265	264	279
15.	Ohradní	540	510	480	470	484	463	464	483
16.	Plamínkové	680	534	381	319	287	256	246	242
17.	Poláčkova	600	562	477	400	360	334	331	347
18.	Sdružení	500	382	514	330	277	274	273	259
19.	Školní	390	327	239	210	190	194	204	202
20.	Táborská	517	476	479	436	420	392	387	387
	Celkem	11975	10326	8869	8082	7964	7650	7623	7727

4.5. Financování MŠ a ZŠ zřizovaných městskou částí Praha 4

Financování školství je vícezdrojové.

Jedním ze zdrojů je státní rozpočet, ze kterého prostřednictvím MŠMT ČR a kraje plynou finanční prostředky na přímé náklady na vzdělání tj. náklady na krytí mzdových nákladů zaměstnancům škol, náklady spojené s personální agendou (odvody, nemocenská), náklady na ostatní neinvestiční výdaje, jako jsou školní pomůcky aj..

Druhým zdrojem jsou finanční prostředky zřizovatele, které kryjí provozní náklady škol.

4.5.1. Finanční prostředky hrazené z rozpočtu zřizovatele (MČ Praha 4)

Jedná se o finanční prostředky spojené s financováním provozu škol a školských zařízení. Tyto finanční prostředky poskytuje MČ Praha 4 v členění:

✓ **příspěvek na provoz (provozní náklady)**

Jedná se o finanční prostředky, které jsou poskytnuty přímo školám.

Jednotlivé nákladové položky provozního příspěvku jsou stanoveny dle Metodiky rozpisu finančních prostředků na krytí provozních nákladů škol schválené Radou MČ Praha 4 (příloha C), kde je vycházeno z možnosti rozdělení nákladů do dvou skupin:

- a) normativně stanovené náklady- materiál, drobné opravy a údržba , cestovné, repre, služby (kromě nájemného) – např. poštovné, revize, školení, telefony, internet, úklid, vedení účetnictví, jiné náklady (bankovní poplatky, pojištění atd.), Normativem se rozumí objem finančních prostředků na jednotku výkonu, v tomto případě jednotka výkonu = 1 žák
- b) individuálně stanovené náklady – potraviny, energie, nájemné, odpisy stanoveny s ohledem na skutečnou potřebu finančních prostředků škol

Tabulka: Výše finančních prostředků poskytovaných do oblasti školství z rozpočtu městské části Praha 4 v letech 2007-2011-provozní příspěvek

rok	ZŠ	počet žáků	PP 1 ž/ZŠ/rok v Kč	MŠ	počet dětí	PP 1 d/MŠ/rok v Kč
2007	104 009,00	8 549	12.170,00	44 624,00	2 935	15.200,00
2008	103 366,20	8 274	12.490,00	47 464,50	3 048	15.570,00
2009	96 294,00	7 859	12.250,00	37 595,00	3 180	11.820,00
2010	112 371,00	7 640	14.710,00	43 795,00	3 286	13.330,00
2011	113 242,38	7 658	14.790,00	42 550,37	3 397	12.530,00
<i>celkem 2007-2011</i>	529 282,58			216 028,87		
2012 <i>návrh</i>	96 928,00			31 384,00		

✓ **náklady na opravy školských objektů**

Jedná se o neinvestiční výdaje hrazené z rozpočtu zřizovatele dle schválené plánu oprav školských objektů na základě zmapování technického stavu škol.

Tabulka: Finanční prostředky – opravy školských objektů

v tis. Kč

rok	2007	2008	2009	2010	2011	Celkem 2007-11
Opravy celkem	73 909	136 022	183 562	202 908	153 741	750 142
Opravy školy	29 726	69 933	64 738	64 499	61 522	290 418
Podíl škol	41%	51%	36%	32%	40%	39%

✓ kapitálové (investiční) výdaje

Jedná se o investiční výdaje- výdaje na rekonstrukce školských objektů hrazené z rozpočtu zřizovatele dle schváleného plánu investičních akcí

Tabulka: Finanční prostředky – investice do školských objektů

v tis. Kč

rok	2007	2008	2009	2010	2011*	celkem
Investice celkem	184 746	387 308	407 297	499 569	206 851	1 685 771
Investice školy	122 026	214 400	258 899	271 063	59 474	925 862
Podíl škol	66%	56%	64%	54%	29%	55%

4.5.2. Finanční prostředky hrazené ze státního rozpočtu

z rozpočtu MŠMT prostřednictvím Magistrátu hl.m.Prahy

Jedná se o finanční prostředky spojené s financováním přímých nákladů na vzdělávání=finančních prostředků na pokrytí mzdových nákladů zaměstnanců škol a školských zařízení.

Finanční prostředky na krytí přímých nákladů na vzdělávání jsou poskytovány ze státního rozpočtu prostřednictvím MHMP, a to normativním způsobem. Normativem se rozumí 1 žák ZŠ/1 dítě MŠ.

Při stanovení krajských normativů je vycházeno z optimální naplněnosti třídy ZŠ 24 žáků/třída. V případě nižší naplněnosti se škola dostává do finančních problémů.

Tabulka: Výše finančních prostředků na přímé náklady na vzdělávání

Rok	Základní školy	Mateřské školy	Celkem
2007	329 006	104 251	433 257
2008	324 837	109 886	434 723
2009	321 069	114 181	435 250
2010	328 010	121 991	450 001
2011	330 200	121 277	451 477
celkem	1 633 122	571 586	1 753 231

Tabulka: Průměrné platy ve školství (ZŠ a MŠ Praha 4) v tis. Kč

rok	ZŠ		MŠ	
	PP	NPP	PP	NPP
2008	23 376,00	13 016,00	20 241,00	12 166,00
2009	23 245,00	13 169,00	20 226,00	13 168,00
2010	23 814,00	14 197,00	20 233,00	14 526,00

PP=Pedagogičtí pracovníci=učitelé a vychovatelé ŠD

NPP=Nepedagogičtí pracovníci=správní zaměstnanci (uklízečky, školník, hospodářka, ekonom a prac. ŠJ)

Tabulka: Přepočtené počty pracovníků v ZŠ a MŠ MČ Praha 4-stav k 1.1.2012

	ZŠ	MŠ
Pedag. prac.-učitelé	577,7	258,2
Pracovníci ŠD	106,7	0
Správní zaměstnanci	158,3	88,8
Pracovníci ŠJ	135,5	85,9
celkem	978,2	432,9

4.6. Městská část Praha 4 - optimalizace sítě škol

Cílem představitelů městské části Praha 4 je zajistit síť mateřských a základních škol odpovídající potřebám obyvatel městské části.

Dílčí kroky vedoucí k dosažení cíle:

- 1) Průběžně sledovat a hodnotit v rámci každoročního hodnocení využití kapacity škol a schopnost škol získat a udržet žáky.
- 2) Zvyšovat kapacitu mateřských škol i pomocí využití volných kapacit ve vtypovaných objektech základních škol.
- 3) Zvyšovat kapacitu v MŠ do roku 2014/2015 každoročně o cca 80-100 míst (ve šk.r.2011/12 kapacita míst v MŠ 3 482)
- 4) Využít kapacitu přípravných tříd při základních školách k eliminaci handicapů předškolních dětí (cizinci, sociokulturně znevýhodněné děti atp.) a doplňovat

do maximálního počtu dětmi po odkladu školní docházky z důvodů školní nezralosti a předpokládaných poruch učení a chování (ADHD, LMD atd.).

- 5) Podporovat spolupráci s mateřskými školami jiných zřizovatelů a zřizování mateřských a rodinných center jako alternativy k mateřským školám.
- 6) Podporovat využívání školních budov k pronájmu jiným subjektům zejména v oblasti vzdělávání a práce s mládeží (v době mimo vyučování).

Dalším důležitým krokem je i **regulovat počet školských příspěvkových organizací zřizovaných městskou částí Praha 4 za účelem zefektivnění řídicího procesu a úspory finančních prostředků a udržení či zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu.** V případě přijetí optimalizačního opatření podle potřeby vyhlásit útlumový program, který nebude delší než dva roky. V rámci případných optimalizačních opatření bude situace řešena následovně:

v případě ZŠ

- a) zrušením základní školy
- b) sloučením základní školy s jinou základní školou

v případě MŠ

- a) sloučení mateřské školy s jinou mateřskou školou
- b) sloučením mateřské školy se základní školou v její blízkosti

Skutečnosti v oblasti demografického vývoje obyvatelstva a skutečnosti týkající se vynakládání finančních prostředků do oblasti školství (uvedené v předcházejících kapitolách) ovlivnily a jistě i do budoucna ovlivní počet školských zařízení. V uplynulých letech přistoupila MČ Praha 4 v závislosti na poklesu počtu dětí v mateřských a základních školách k následujícím optimalizačním krokům:

Rok	Popis optimalizační změny-Nástupnická organizace-použito tučné písmo
1998 Zrušení	Příspěvková organizace Základní škola, Praha 4, Zelená liška, Pacovská 350
1999 Sloučení	Mateřská škola, Praha 4, Malovická 1/2751 a Mateřská škola, Praha 4, Svojšovická 3/2923

2000 Sloučení	Základní škola, Praha 4, Choceradská 2600 a Základní škola, Praha 4, Na Chodovci 94
2000	Mateřská škola, Praha 4, Na Květnici 850 a Mateřská škola, Praha 4, Táborská (objekt Na Květnici byl vrácen v rámci restitučních nároků majiteli)
2000 Zrušení	Mateřská škola, Praha 4, Hurbanova se speciálními třídami pro zdravotně postižené se Speciálním pedagogickým centrem (transformace uvedené organizace na soukromý subjekt)
2004 Sloučení	Základní škola a Střední odborná škola služeb, Praha 4, K Sídlišti 840 a Mateřská škola, Praha 4, Kaplická 841 Škola Kavčí hory-Mateřská, Základní a Střední odborná škole služeb, Praha 4, K Sídlišti 840
2004	Základní škola, Praha 4, Mendíků 1 a Mateřská škola, Praha 4, Mendíků 2 Základní a Mateřská škola, Praha 4, Mendíků 1
2004	Mateřská škola, Praha 4, Hudečkova 893 a Mateřská škola, Praha 4, Točitá 38
2004	Internátní mateřská škola Alšovy sady, Praha 4, Na Větrově 22a a Mateřská škola Alšovy sady, Praha 4, Na Větrově 22
2004 Zrušení Zřízení	Mateřská škola pro zrakově postižené děti se Speciálním pedagogickým centrem, Praha 4, Horáčkova 1a Speciální mateřská škola, Praha 4, Horáčkova 1
2005 Sloučení	Mateřská škola, Praha 4, Hadovitá 7 a Mateřská škola, Praha 4, V Zápolí 19 Mateřská škola, Praha 4, V Zápolí 19 a Mateřská škola, Praha 4, Na Lánech 22 Fakultní základní škola, Praha 4, Na Pankráci 54 a Základní škola, Praha 4, Plamínkové 2
2008 Sloučení	Základní škola U Krčského lesa, Praha 4, Jánošíkova 1320 a Základní škola, Praha 4, Jánošíkova 1300 s účinností 1.1. 2008
2008	Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, Filosofská 3 a Základní škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy, Praha 4, Jitřní 185
2009 Sloučení	Mateřská škola, Praha 4, Točitá 38 (+ objekt Hudečkova) a Mateřská škola, Praha 4, Bezová 4 Mateřská škola Trojlístek, Praha 4, Bezová 4
2009	Základní škola, Praha 4, Sdružení 1080 a Mateřská škola, Praha 4, Družstevní ohoz 5 Základní škola a Mateřská škola, Praha 4, Sdružení 1080

4.6.1. Rozhodovací proces samosprávných orgánů městské části Praha 4 v rámci optimalizace a jeho dopady

Rozhodovací proces samosprávných orgánů o optimalizačních opatřeních v intencích dat uvedených v předcházejících kapitolách je velmi složitý. Je pravděpodobné, že zřizovatelé postupují v rámci tohoto procesu, i přes dodržení právních norem, různě. Městská část Praha 4 rozhoduje dle níže uvedeného harmonogramu a při svém rozhodování vychází ze základních písemných dokumentů, které proces optimalizace podporují. Jedná se o:

- 1) Demografickou studii vývoje počtu obyvatel v obci
- 2) Koncepční materiál rozvoje školství na území obce
- 3) Střednědobý plán v oblasti vynakládání finančních prostředků obce

Lze předpokládat, že koncepční materiál rozvoje školství a plán vynakládání finančních prostředků obce bude zpracován na dobu volebního období.

Tabulka: Návrh harmonogramu projektu optimalizace (forma sloučení)

	Úkol
1.	zpracování záměru sloučení , který vychází z uvedených dokumentů
Zodpovídá	příslušný člen zastupitelstva obce a pracovníci úřadu
2.	projednání záměru sloučení orgánem samosprávy (rada obce)
Zodpovídá	příslušný člen zastupitelstva obce
3.	-projednání záměru sloučení s řediteli dotčených škol -projednání záměru sloučení ve školské komisi popř. ve výboru pro výchovu a vzdělání -v případě sloučení ZŠ projednání záměru sloučení se školskými radami dotčených škol
Zodpovídá	příslušný člen zastupitelstva obce a pracovník úřadu

4.	projednání návrhu na sloučení Radou obce
Dokument	1) Usnesení Rady obce s doporučením Zastupitelstvu sloučit dotčené školy 2) návrh Zřizovací listiny nástupnické organizace k projednání Zastupitelstvu obce
5.	-projednání návrhu na sloučení se zaměstnanci dotčených škol -projednání návrhu na sloučení s rodičovskou veřejností škol
Zodpovídá	příslušný člen zastupitelstva obce, předseda školské komise popř. výboru pro vzdělávání
6.	projednání návrhu na sloučení Zastupitelstvem obce
Dokument	Usnesení Zastupitelstva obce ke sloučení škol, součástí usnesení je zřizovací listina nástupnické organizace

Dopady optimalizačního procesu

1) Společenské

a) Děti (MŠ) / Žáci (ZŠ) / Studenti (SŠ)

Aby byly dopady na děti popř. žáky minimalizovány, lze optimalizační proces připravit s ohledem na zachování stávajících třídních kolektivů, které by měly být měněny v odůvodněných případech. Při změnách je možno vycházet z přání dětí tak, aby nebyly narušeny přátelské vazby. Přejíždějí-li celé třídní kolektivy, je vhodné zachovat i osobu pedagoga.

Poznámka: Ze zkušenosti je zřejmé, že děti jsou těmi, které optimalizaci a její dopady snášejí nejlépe.

b) Rodičovská veřejnost

Rodičovská veřejnost zpravidla vytváří největší tlak na zřizovatele, aby od optimalizačního záměru ustoupil. Z velké části argumentuje zvýšením docházkové

vzdálenosti žáků do školy a tím i zvyšujícím se rizikem bezpečné dopravy do a ze školy. Zájem o zkvalitnění výuky, ke které by provedením optimalizačního kroku s největší pravděpodobností došlo, není pro tuto dotčenou skupinu rozhodující. Optimalizační projekt je vhodné vytvořit pro delší časové období (2-4 roky od zahájení projednávání), během kterého mohou rodiče na danou skutečnost reagovat – změnit v dostatečném předstihu školu, před nástupem do školy zvolit jiný objekt, v případě docházky do ZŠ se rozhodnou pro studium dítěte na víceletém gymnáziu popř. o přestup na školu se zaměřením aj..

c) Veřejnost

Při zpracování optimalizačního záměru je nutno počítat i s reakcí široké veřejnosti z blízkého okolí škol. Ze strany veřejnosti se jedná o projevy sounáležitosti se školou, která je součástí života blízké komunity a ve které mnozí získávali vzdělání, o projevy patriotismu. Veřejné mínění a jeho dopady následně ovlivňují i jednání členů zastupitelstva, jejichž zvolení popř. znovuzvolení je na veřejném mínění závislé.

d) Pedagogičtí a nepedagogičtí zaměstnanci škol

V rámci optimalizačního procesu dochází ke snížení počtu zaměstnanců školy. Vzhledem k normativnímu financování přímých nákladů na vzdělání, kdy finanční prostředky jsou školám přidělovány na základě počtu žáků, dochází ke zvýšení objemu finančních prostředků ve slučované organizaci (dojde k navýšení počtu dětí/žáků). Vhodnou personální politikou (snížení počtu míst především nepedagogický pracovníků) dochází k možnosti navýšit nenárokové složky platu všem zaměstnancům školy.

e) Ředitel školy

Osoba ředitele školy je pro úspěch optimalizačního projektu jedna z klíčových. Jeho postoj a vystupování ovlivňují postoje zaměstnanců školy, široké veřejnosti a v důsledku i členů zastupitelstva. V rámci projektu je proto vhodné projednat s ředitelem jeho další působení.

2) Ekonomické

Dopady optimalizačního procesu v oblasti ekonomické jsou důležitým momentem v rozhodovacím procesu.

a) **rozpočet zřizovatele**

Dojde-li v rámci optimalizace k využití volných kapacit v jednom objektu a k přestěhování a uvolnění druhého objektu, jsou úspory v rozpočtu zřizovatele poměrně veliké. Nedochozí k financování provozu objektu (energie, voda), není nutné vynakládat finanční prostředky na drobnou údržbu a opravy objektu a v neposlední řadě dojde-li k pronájmu volných prostor, plynou do rozpočtu zřizovatele i finanční prostředky za pronájem. Optimalizačním krokem dojde i ke sloučení vybavení škol a tím ke zkvalitnění vybavení nástupnické organizace nábytkem, přístroji, pomůckami, učebnicemi aj..

b) **státní rozpočet (prostřednictvím kraje)**

V oblasti financování přímých nákladů na vzdělání nedochází k úsporám ve smyslu slova. Normativní metoda přidělování finančních prostředků spočívá ve stanovení výše normativu na jednoho žáka, tudíž sloučením (splynutím, zrušením) školy dojde pouze k přeskupení dětí/žáků, kteří v systému zůstanou. Objem finančních prostředků je závislý na počtu žáků, ale vhodnou personální politikou lze docílit snížení počtu zaměstnanců a následné zvýšení nenárokových složek platu ostatním zaměstnancům. Při sloučení a sestěhování dětí do jednoho objektu se jedná zpravidla o úsporu pracovního místa správce objektu (školníka), uklízečky, hospodářky, vedoucí školní jídelny, kuchařky, ředitele školy. Dojde-li ke snížení počtu třídních kolektivů, dojde i ke snížení úvazků pedagogických pracovníků.

PRAKTICKÁ ČÁST

5. Stanovení hypotézy, vyhodnocení dotazníkového šetření a jeho závěry

V teoretické části práce jsou uvedeny povinnosti obce na úseku zajištění vzdělávání dle platných právních předpisů. Dále pak je mj. uveden soubor informací o zajištění regionálního školství na území městské části Praha 4. Tento přehled by měl umožnit pochopit důvody zřizovatele k provedení optimalizace sítě škol, nástroje, které pro optimalizaci stanovuje právní řád a vedlejší faktory, které ovlivňují rozhodovací proces.

Pro účely ověření uváděných skutečností je stanovena pro výzkumnou část hypotéza, která by měla být potvrzena nebo vyvrácena metodou dotazníkového šetření ve výzkumném vzorku respondentů. Dotazník je přílohou D bakalářské práce. Vzorek respondentů tvoří:

- 1) Členové orgánů zřizovatele (členové Zastupitelstva MČ Praha 4, členové komise pro výchovu, vzdělávání a rodinnou politiku Rady MČ Praha 4)
- 2) Ředitelé ZŠ a MŠ zřizovaných městskou částí Praha 4

Hypotéza:

Rozhodnutí obce o přijetí opatření v rámci optimalizace sítě škol, které se opírá o relevantní skutečnosti v oblasti demografického vývoje a efektivního nakládání s finančními prostředky, je vždy opodstatněné a jedině správné.

Vyhodnocení dotazníkového šetření a jeho závěry

a) **Vyhodnocení vzorku respondentů**

Vzorek respondentů		Počet	%
	Počet <i>oslovených</i> respondentů celkem	96	
	Počet respondentů- <i>účastníků</i> šetření	86	89,6
A	Počet <i>oslovených</i> respondentů- členů Zastupitelstva MČ Praha 4 a člen komise pro výchovu, vzdělávání a rodinnou politiku	51	
	Počet respondentů- <i>účastníků</i> šetření	41	80,4
B1+B2	Počet <i>oslovených</i> respondentů- ředitelk MŠ a ZŠ zřizovaných městskou částí Praha 4	45	
	Počet respondentů- <i>účastníků</i> šetření	45	100
B1	Počet <i>oslovených</i> respondentů- ředitelů ZŠ zřizovaných městskou částí Praha 4	20	
	Počet respondentů- <i>účastníků</i> šetření	20	100
B2	Počet <i>oslovených</i> respondentů- ředitelk MŠ zřizovaných městskou částí Praha 4	25	
	Počet respondentů- <i>účastníků</i> šetření	25	100

Z celkového počtu 96 oslovených respondentů se dotazníkového šetření zúčastnilo 86, tj. 89,6%. Oslovení ředitelé ZŠ a MŠ (45) se zúčastnili všichni.

b) **Vyhodnocení zjištěných informací**

1. **Je optimalizace škol na území městské části Praha 4 nutná?**

Skupina respondentů	ANO		%	NE		%
A	34		83	7		17
B1 + B2	17		38	28		62
	MŠ	ZŠ		MŠ	ZŠ	
	0	17		25	3	

Optimalizace sítě škol zřizovaných městskou částí Praha 4 je dle respondentů, členů zastupitelstva MČ Praha 4 a členů komise pro výchovu, vzdělání a rodinnou

politiku nutná. Toto zjištění vychází pravděpodobně z povinnosti financovat provoz zřizovaných škol a ze současné finanční situace, která je stejně jako v ostatních sférách státního rozpočtu napnutá.

Ředitelé škol se přiklánějí z větší části (62%) k názoru, že optimalizace nutná není. Zde je třeba říci, že ředitelé ZŠ (17 z 20 ředitelů) odpověděli, že optimalizace nutná je. Opět zde lze vycházet ze skutečnosti, že počet dětí ve věku povinné školní docházky je již několik let nízký a dle demografického vývoje se bude tento trend pouze pomalu měnit.

Ředitelky MŠ v plném počtu na otázku odpověděly záporně. Tento výsledek je důsledkem současného populačního boomu, který v dané věkové kategorii pozorujeme již 4 roky a dle demografie bude tento trend ještě cca 5 let pokračovat.

2. Důvody k provedení optimalizace:

(1 nejdůležitější, 10 nejméně důležitý):

A	Důvody k provedení optimalizace	B1+B2
3.	využití kapacity objektů škol	6.
2.	snížení počtu řízených příspěvkových organizací	9.
1.	efektivní využití finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele	5.
6.	zajištění zvýšení finančních prostředků určených na odměňování pracovníků ve škole	1.
9.	zkvalitnění materiálně technické základny školy	3.
8.	zkvalitnění sboru v oblasti odborné kvalifikace pedagogů	4.
10.	úspora pracovních sil	7.
7.	dosažení optimální naplněnosti tříd, které zajistí dostatečný objem finančních prostředků určených na platy	2.
5.	možnost personální změny v osobě ředitele školy	10.
4.	záporný demografický vývoj	8.

Z výsledků uvedených v přehledu vyplývá, že respondenti posuzují důvody rozdílně. Je zřejmé, že respondenti – členové Zastupitelstva MČ Praha 4 upřednostňují důvody především v ekonomické oblasti, respondenti - ředitelé škol důvody týkající se kvality výchovně vzdělávacího procesu.

3. Proces optimalizace ovlivňují (ze získaných poznatků) i další níže uvedené faktory. (1-největší vliv, 8-nejmenší vliv)

<i>A</i>	<i>Faktory ovlivňující proces optimalizace</i>	<i>B1+B2</i>
3.	politická vůle	6.
1.	projevy veřejného mínění	1.
5.	osobní intervence dotčeného optimalizací vůči zřizovateli	5.
4.	kolektivní intervence subjektů dotčených optimalizací vůči zřizovateli (např. školská rada, pedagogický sbor, rodiče)	4.
7.-9.	protekcionalismus (protěžování oblíbeného ředitele školy)	8.
7.-9.	zainteresování vlivných	9.
2.	vliv médií	3.
7.-9.	spekulace o možném využití volných objektů a pozemků pro jiné účely	7.
6.	nedostatečná komunikace se zainteresovanými osobami a veřejností	2.

Proces optimalizace, dle obou skupin respondentů, ovlivňují nejvíce projevy veřejného mínění. Tento faktor obě skupiny označily jako faktor s největším vlivem. Ředitelé škol dále považují za důležité faktory ovlivňující optimalizační proces nedostatečnou komunikaci se zainteresovanými skupinami a vliv médií. Následují faktory, které se vztahují k různým typům intervence u zřizovatele. Respondenti – členové zastupitelstva MČ Praha 4 považují vedle projevů veřejného mínění jako nejdůležitější faktory vliv médií a politickou vůli, následují různé typy intervence. V druhé polovině škály faktorů ovlivňujících optimalizaci je pak nedostatečná komunikace s veřejností, kterou ředitelé škol hodnotí jako faktor významnější.

4. Ovlivní faktory v bodě 3 rozhodnutí zřizovatele v rámci procesu optimalizace tak, že od svého rozhodnutí ustoupí?

Skupina respondentů	ANO	%	NE	%
A	19	46,3	22	53,7
B1 + B2	42	93,3	3	6,7

Na otázku, zda-li ovlivní faktory, které jsou uvedeny v předcházejícím odstavci, rozhodnutí zřizovatele o optimalizaci tak, že od svého rozhodnutí ustoupí, odpověděli ředitelé škol, že k tomuto z 93% dojde. Ředitelé pravděpodobně vychází ze skutečností posledních let, kdy zřizovatel na základě tlaku zainteresovaných ustoupil od mnohých záměrů optimalizace. V současné době k tomuto jevu dochází i v rovině hlavního města Prahy jako zřizovatele středního a speciálního školství.

Odpověď druhého vzorku respondentů-členů zastupitelstva MČ Praha 4, že faktory neovlivní proces optimalizace tak, že od svého rozhodnutí zřizovatel neodstoupí, se potvrdila pouze z cca 54%. Tato hodnota vystihuje závažnost a náročnost řešení daného problému. Nerozhodnost a ovlivnitelnost je důvodem častého neúspěchu optimalizačních záměrů zřizovatelů.

ZÁVĚR

Tématem bakalářské práce je proces optimalizace sítě škol. V souvislosti s demografickým vývojem, kdy v současné době dochází k populačnímu nárůstu ve věkové kategorii dětí ve věku předškolního vzdělávání, k zastavení propadu a pozvolnému nárůstu počtu žáků ve věku plnění povinné školní docházky a k výraznému propadu počtu studentů ve školách poskytujících střední vzdělávání, je nutné hledat řešení vedoucí k harmonizaci sítě škol. Dalším důvodem pro opatření v síti škol je zajištění potřebných finančních prostředků jak pro provoz škol z rozpočtu zřizovatele tak pro odměňování pracovníků škol ze státního rozpočtu, což je v současné době problémem násobený dopady finanční krize. Tyto atributy nutí zřizovatele přistoupit nekompromisně k posouzení stávajícího stavu školské soustavy na svém území a přijmout adekvátní opatření. V rámci optimalizace sítě škol může zřizovatel přistoupit v souladu s platnými právními předpisy ke zrušení, rozdělení, sloučení a splnutí škol.

Studiem relevantní literatury (právní předpisy, koncepce rozvoje školství územního samosprávného celku, demografické studie pro účely rozvoje školství, návrhu rozpočtu územního samosprávného celku a dalších dokumentů) a provedeným šetřením bylo zjištěno, že volba vhodné formy optimalizace může přinést pozitivní výsledky, které jsou však ovlivněny řadou faktorů. Zřizovatele při rozhodování ovlivňují negativně projevy veřejného mínění, často zapříčiněné zejména nedostatečnou komunikací o problému optimalizace, vliv médií, intervence jak jednotlivců tak i profesních skupin či odborných orgánů. K tomu všemu přistupují i určité spekulace, protekcionismus a zainteresování vlivných osob. Důležitým momentem v procesu rozhodování o optimalizaci sítě škol je i politická vůle, která je odrazem různorodosti politického spektra v zastupitelstvu obce (koalice/opozice). Praktickým důsledkem výše uvedeného je často změna názorů, kdy i v jednoznačně odůvodněném případě k provedení optimalizačního kroku nedojde.

Prokazatelně pozitivním výsledkem optimalizace, za předpokladu, že dojde ke splnění všech vytýčených kroků záměru (tj. využití volných kapacit ve školském objektu, dosažení optimálního počtu dětí/žáků ve třídě, úspore pracovní síly aj.) je úspora finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele spočívající v odbourání provozních nákladů objektu, získání finančních prostředků z následného pronájmu volných prostor, zlepšení vybavenosti objektu bez vynaložení dalších finančních prostředků aj.. Dalším pozitivem je nepochybně zvýšení počtu dětí/žáků školy, které v důsledku normativního financování přinese i zvýšení objemu finančních prostředků určených na odměňování pracovníků školy. Tyto finanční prostředky mohou být ještě zvýšeny v případě, že optimalizací dojde i k úspore pracovních sil. To ve svém důsledku umožní řediteli školy motivovat pomocí nenárokových složek platu zaměstnance. Výše uvedené přínosy se týkají ve své většině ekonomické stránky optimalizačního procesu. Je však nutno uvést i skutečnost, že optimalizací by mělo dojít i ke změnám v rámci výchovně vzdělávacího procesu. Organizační změnou v rámci optimalizace např. sloučením škol dojde ke sloučení pedagogických sborů, což umožní řediteli školy provést následný výběr pedagogů s ohledem na odbornou způsobilost a perspektivu jejich pedagogické činnosti. Lze předpokládat, že za nástupnickou organizaci bude zřizovatelem zvolena škola, která je stabilizována, pracuje podle propracovaného a zajímavého školního vzdělávacího programu. Optimalizační krok umožní další zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu spočívající v rozšíření nabídky skladby předmětů, volitelných předmětů a volnočasových aktivit. Pravděpodobně dojde i ke zkvalitnění vybavení školy nábytkem, technikou, učebními pomůckami a učebnicemi. To vše nepochybně přispívá ke zvýšení úrovně vzdělávání dětí a žáků.

Dalším důležitým dopadem optimalizačního procesu, jehož výsledkem je sloučení, splynutí nebo zrušení organizací, je i redukce počtu právnických osob vykonávajících činnost školy, což ve svém důsledku znamená zkvalitnění řídicí práce zřizovatele.

Shora uvedené závěry jsou potvrzeny i výzkumným šetřením a lze se domnívat, že jsou využitelné pro komunální politiky při jejich činnosti v rámci působnosti územních samosprávných celků v oblasti školství. V bakalářské práci jsou uváděny i informace, které mohou být využity řediteli škol, a to zejména ty informace, které se týkají rozhodovacího procesu zřizovatele, dopadů vlastní optimalizace a sběru dat rozhodujících pro další postup zřizovatele.

Problematika optimalizace sítě škol bude zřejmě i v dalším období z důvodu demografie, ekonomiky i nutnosti bezprostřední reakce školství na vývoj ve společnosti aktuální. Výstupy této práce by mohly být využity jako podklad pro další zpracování tohoto tématu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BACÍK F., KALOUS J., SVOBODA J., aj., *Kapitoly ze školského managementu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 1998. ISBN 80-86039-49-8.

FILIPEC J., *Slovník spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2012. ISBN 978-80-200-1446-7.

HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, (obecná část)*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-80-7400-049-2.

IBRS s.r.o., *Demografická studie pro účely aktualizace koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4*. Červen 2011.

KARABEC S., et al., *Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, 2002. ISBN 80-7290-078-1.

KOSCHIN F., *Demografická studie městské části Praha 4 pro školské účely*. Leden 2007.

PRAŽÁK J., *Právo veřejné. Díl druhý: právo správní*. Praha, 1905.

PRŮCHA J., *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

SPIKOVÁ V., et al. *Proměny primárního vzdělávání v ČR*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-942-9.

STAŇKOVÁ I., *Koncepce rozvoje školství na území MČ Praha 4 v letech 2011-2014*. Srpen 2011.

WEIHRICH H., KOONTZ H., *Management*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1993. ISBN 80-85605-45-7.

Pravidla českého pravopisu. Praha: Academia, 2010. ISBN 978-80-200-1327-9.

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., ústava ČR.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.

Vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy, vše ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 500/2004 Sb. (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

PŘÍLOHY

Příloha A

Zřizovací listina příspěvkové organizace vykonávající činnost základní školy zřizované městskou částí Praha 4

Z Ř I Z O V A C Í L I S T I N A

příspěvkové organizace

Mateřská škola, Základní škola , Praha 4, ...

**vydaná dle usnesení Zastupitelstva městské části Praha 4 č. 18Z- /2009 ze dne
17. 9. 2009**

Název zřizovatele: Městská část Praha 4

sídlo: Tábořská 350, Praha 4, 140 45

IČ: 00063584

Čl. I.

Základní ustanovení

1. Městská část Praha 4 zřídila na základě usnesení Obvodního zastupitelstva Praha 4č. 23/Z/13, ze dne 22.9.1994 Základní školu .....Praha 4....., podle zvláštního předpisu jako příspěvkovou organizaci. Na základě usnesení č. 6Z-51/2003 Zastupitelstva městské části Praha 4 ze dne 24.9.2003 je součástí základní a střední školy mateřská škola. V souladu s ustanovením § 178 odst. 1 písm.a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) , ve znění pozdějších předpisů,

§ 89 odst. 1 písm. k) zákona č.131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, vydává organizaci tuto zřizovací listinu.

2. Mateřská škola, Základní škola a Střední odborná škola , Praha 4, ... (dále „škola“, případně „organizace“) je právnickou osobou se samostatnou právní subjektivitou, která vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.
3. Název organizace zní Mateřská škola, Základní škola a Střední odborná škola , Praha 4, ... a jejím sídlem je Praha 4, ..., PSČ 147 00, s odloučeným pracovištěm v ul. ....zapsaným do Rejstříku škol a školských zařízení. Organizaci bylo přiděleno IČ 48134023.

Čl. II.

Hlavní činnost a cíle vzdělávání

1. Mateřská škola uskutečňuje v souladu s § 33 školského zákona předškolní vzdělávání tak, aby podporovalo rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku. Podílí se na jeho zdravém, citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Dále napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.
2. Základní vzdělávání poskytované podle školního vzdělávacího programu, pro nějž je podle § 3 odst. 2 školského zákona vydán rámcový vzdělávací program, vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své

fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a jiným hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

3. Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání, důležité pro osobní rozvoj jedince. Poskytuje žákům odborné vzdělání a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří dále předpoklady pro plnoprávní osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení, pokračování v navazujícím vzdělávání a přípravu pro povolání nebo pracovní činnost. Úspěšným ukončením střední školy se dosahuje středního vzdělání s maturitní zkouškou.
4. Škola zajišťuje školní stravování pro žáky a závodního stravování pro zaměstnance základní školy (školní jídelna) podle § 119 školského zákona v platném znění a poskytování zájmového vzdělávání žákům ve dnech školního vyučování a o školních prázdninách (družina) podle § 111 a § 118 školského zákona ve školských zařízeních, které jsou součástí základní školy. Činnost zařízení školního stravování se řídí vyhláškou č.107/2005 Sb., o školním stravování, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 84/2005 Sb., o nákladech na závodní stravování, ve znění pozdějších předpisů .
5. Podmínkou výkonu činnosti školy nebo školního zařízení je podle § 7 odst. 6 školského zákona zápis do školského rejstříku.

Čl. III.

Orgány školy

1. Statutárním orgánem školy je ředitel školy, jehož práva a povinnosti jsou vymezeny v § 164 a 165 školského zákona. Ředitel školy současně plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele vůči zaměstnancům organizace a je

oprávněn činit jménem organizace veškeré právní úkony. Za organizaci podepisuje tak, že k jejímu napsanému nebo vytištěnému názvu připojí svůj vlastnoruční podpis. Ředitele školy v souladu s § 166 odst. 2 školského zákona jmenuje do funkce zřizovatel na základě jím vyhlášeného konkurzního řízení. Zřizovatel podle věty první plní funkci orgánu nadřízeného zaměstnavateli v oblasti pracovněprávních vztahů. Ředitele školy zřizovatel odvolá, nastanou-li důvody uvedené v § 166 odst. 4 školského zákona. Ředitele školy může zřizovatel dále odvolat z důvodů uvedených v § 166 odst. 5 školského zákona. Odvolání z funkce je písemné, doručuje se řediteli do vlastních rukou a musí obsahovat důvody podle odst. 4 a 5 zákona, jinak je neplatné.

2. Ředitel školy zřizuje pedagogickou radu jako svůj poradní orgán, projednává s ní všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Při svém rozhodování ředitel k názorům pedagogické rady přihlédně. Pedagogickou radu tvoří všichni pedagogičtí pracovníci školy.
3. Při základní a střední škole se podle § 167 školského zákona zřizuje školská rada, přičemž je možné zřídit jednu školskou radu pro obě školy. Činnost školské rady je vymezena § 168 školského zákona.

Čl. IV.

Vymezení majetku

1. Škola užívá nemovitý majetek zřizovatele na základě smlouvy o podnájmu uzavřené s nájemcem budov či jejich částí a pozemků souvisejících na dobu a za podmínek v této smlouvě vymezených. Případné změny předmětu podnájmu budou řešeny dodatkem smlouvy o podnájmu.
2. Škole je předán do správy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití tento majetek ve vlastnictví hlavního města Prahy svěřený zřizovateli:

- I. hmotný majetek movitý:
- a) dlouhodobý hmotný majetek v ocenění vyšším než 40.000,- Kč pořizovaný z kapitálových prostředků organizace,
  - b) drobný dlouhodobý hmotný majetek v ocenění od 3.000,- do 40.000,- Kč,
  - c) drobný hmotný majetek v operativní evidenci v ocenění od 500,- Kč do 3.000,- Kč pořizovaný z běžných prostředků organizace,
  - d) umělecké předměty,
  - e) hmotný majetek ve formě zásob na skladech v ocenění nižším než 500,- Kč a při použitelnosti kratší než 1 rok bez ohledu na cenu, pořizovaný z běžných prostředků organizace.

II. nehmotný majetek:

- a) dlouhodobý nehmotný majetek v ocenění vyšším než 60.000,- Kč pořizovaný z kapitálových prostředků organizace,
- b) drobný dlouhodobý nehmotný majetek - software v ocenění od 7.000,- do 60.000,- Kč.

III. účetní hodnota uvedeného majetku činí ke dni .....

movitý ..... Kč

nehmotný ..... Kč

Celkem: ..... Kč

3. Škola kromě majetku uvedeného v čl. 4.2 této zřizovací listiny dále nakládá s majetkem získaným vlastní činností či z jiných zdrojů.

Čl. V.

Vymezení majetkových práv

1. Škola je povinna o svěřený majetek, jakož i majetek získaný její vlastní činností či z jiných zdrojů řádně pečovat, udržovat ho a chránit před

poškozením, ztrátou, zničením nebo zneužitím.

2. Škola je povinna jí spravovaný majetek efektivně a ekonomicky účelně využívat a je oprávněna s ním nakládat. Není však oprávněna bez souhlasu zřizovatele tento majetek zcizovat, dávat do zástavy, půjčovat ani jinak zatěžovat.
3. Škola může uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru a přijímat na sebe ručitelské závazky jen po předchozím souhlasu zřizovatele. Není oprávněna k převzetí dluhu nebo přistoupení k závazku.
4. Škola může pořizovat věci nákupem na splátky nebo smlouvou o nájmu s právem koupě jen po předchozím souhlasu zřizovatele.
5. Škola se při dispozici (prodej, likvidace) se svěřeným majetkem zřizovatele řídí Zásadami pro nakládání s přebytečným a neupotřebitelným movitým majetkem ve vlastnictví hlavního města Prahy, který je v užívání příspěvkových organizací zřízených městskou částí Praha 4, schválenými usnesením Rady městské části Praha 4 č. 8R-225/2003, ze dne 25.3.2003.
6. Škola může bezúplatně postoupit pohledávku jiné osobě, prominout dluh či upustit od vymáhání pohledávky a obdobně nakládat s jinými právy a majetkovými hodnotami jen s předchozím písemným souhlasem zřizovatele v případě, že finanční hodnota takové pohledávky (dluhu) přesahuje 2.000,- Kč.

Čl. VI.

Doplňkové činnosti

V návaznosti na hlavní účel povoluje zřizovatel v souladu s § 27 odst. 2 písm. g) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, škole tyto další činnosti:

- pořádání vzdělávacích akcí (odborných kurzů, seminářů, přednášek, školení a jiných vzdělávacích akcí, včetně lektorské činnosti) v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, popř. organizování vzdělávacích akcí pro dospělé v souladu s osvědčením MŠMT o akreditaci vzdělávacích programů
- poskytování vzdělávání a školských služeb podle § 123 odst. 2 a 3 školského zákona
- poskytování dalších služeb souvisejících s užíváním prostor a pozemků užívaných školou včetně jejího vybavení ostatními jejími uživateli (zejména příležitostnými) a včetně služeb poskytovaných nájemci uvedených prostor a pozemků

Výkon těchto doplňkových činností slouží k účelnějšímu využití odbornosti zaměstnanců školy a svěřeného majetku. Doplňková činnost nesmí být provozována způsobem, který by omezoval hlavní činnost školy nebo ohrožoval její kvalitu, rozsah a dostupnost. Hospodaření doplňkové činnosti se sleduje odděleně.

Čl. VII.

Finanční hospodaření

1. Finanční hospodaření školy se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
2. Škola hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností, s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu zřizovatele či jiných rozpočtů, s prostředky svých fondů, jakož i s peněžními prostředky získanými darem.
3. Škola jako samostatná účetní jednotka je povinna dodržovat zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a veškeré daňové předpisy, vztahující se k její činnosti. Vedením svého účetnictví může pověřit i jinou

právníckou nebo fyzickou osobu, čímž se však nezbavuje odpovědnosti za vedení účetnictví.

4. Hmotná zainteresovanost školy, odvodové povinnosti a závazné ukazatele pro hospodaření organizace budou stanoveny vždy na každý kalendářní rok zřizovatelem.

Čl. VIII.

Závěrečná ustanovení

1. Škola se zřizuje na dobu neurčitou.
2. Škola je metodicky řízena zřizovatelem, který tuto činnost vykonává pomocí k tomu určených odborů Úřadu městské části Praha 4. Organizace je povinna zpracovat organizační řád organizace a všechny ostatní vnitřní směrnice.
3. Tento dodatek č. 3 nabývá účinnosti dne

V Praze dne .....

.....

starosta městské části Praha 4

Příloha B

Přehled ZŠ a MŠ zřizovaných MČ Praha 4

Příloha C

Metodika rozpisu finančních prostředků na zajištění provozu základních a mateřských škol zřizovaných městskou částí Praha 4 - příspěvku na rok 2009

Městská část Praha 4
Úřad městské části Praha 4
Odbor finanční správy
Odbor školství a kultury

Metodika rozpisu finančních prostředků na zajištění provozu základních a mateřských škol zřizovaných městskou částí Praha 4 - příspěvku na rok 2009

Cíl:

Objektivní stanovení výše příspěvku zřizovatele na krytí provozních nákladů škol a zajištění efektivního, průhledného a srovnatelného financování provozu škol.

Jednotlivé nákladové a výnosové položky provozního příspěvku jsou stanoveny v souladu se závaznou metodikou MHMP ve spolupráci s programovou firmou GORDIC.

Při sestavování rozpočtu provozních nákladů škol jsou nákladové položky rozděleny do těchto účtových skupin:

- 1) **501** materiál
- 501** potraviny
- 2) **502** energie

- 3) **511** opravy
- 4) **512** cestovné
- 5) **513** repre
- 6) **518** služby: poštovné; konzultace, revize; školení; nákup NIM, program.
vybavení; telefony; internet; úklid, odpad, praní;
vedení
účetnictví; údržba softweru; propagace, poplatky TV a rozhl., tisk; nájemné
- 7) **541-9** jiné náklady
- 8) **551** odpisy

Při vypracování metodiky rozpisu finančních prostředků na krytí provozních nákladů škol je vycházeno z výše uvedené rozpočtové skladby a z možnosti rozdělení nákladů do dvou skupin:

a) **normativně stanovené náklady**

Normativem rozumíme **objem finančních prostředků na jednotku výkonu**. V tomto případě se rozumí jednotkou výkonu 1 žák v ZŠ (1 dítě v MŠ). Při stanovení normativu bylo vycházeno z propočtu roční výše nákladů v jednotlivých účtových položkách obsažených v této metodice. Při stanovení bylo přihlédnuto ke skutečnému čerpání v uplynulém roce. Při výpočtu normativů se vychází **z výkonů**, tedy ze statistických údajů o počtu žáků k 30.9. roku předcházejícího příslušnému roku rozpočtovému dle závazných výkazů škol určených pro Ústav pro informace ve vzdělávání (ÚIV).

Položky rozpočtu stanovené normativně:

- materiál, opravy, cestovné, repre, služby (kromě nájemného), jiné náklady

Rozdílná výše normativně stanovených nákladů pro žáky rezidenty a nerezidenty

V oblasti normativně stanovených nákladů je možné uvažovat i o **rozdílné úhradě výše normativu pro** žáky jejichž alespoň jeden ze zákonných zástupců má trvalý pobyt na území MČ Praha 4 (**rezidenti**) a žáky s trvalým pobytem mimo území MČ Praha 4 (**nerezidenti**). Zavedením tohoto opatření by pravděpodobně došlo ke snížení počtu nově přijatých žáků s místem trvalého pobytu mimo území MČ Praha 4. V případě realizace tohoto opatření doporučujeme postupovat takto již při zápisu do 1.ročníku pro školní rok 2009/2010.

(Tímto způsobem není nutno postupovat při přijetí dítěte, jehož trvalé bydliště je na území obce, která v souladu se „školským zákonem“ poskytne finanční plnění částečné úhrady neinvestičních nákladů.)

b) individuálně stanovené náklady

Jedná se o prostředky stanovené individuálně v jednotlivých položkách rozpočtu pro jednotlivou školu s ohledem na skutečnou potřebu finančních prostředků.

Položky rozpočtu stanovené individuálně:

- potraviny, energie , nájemné, odpisy

Metodika rozpisu provozních nákladů

1) 501 materiál

základní školy   náklad na žáka x počet žáků dle zah.výkazů k 30.9.

náklad na žáka = $\frac{\text{celk. nákl. na materiál rozpočtu 2008} - (100 \text{ tis. Kč} \times \text{počet škol})}{\text{počet žáků dle zahaj. výkazů k 30.9.2008}}$

mateřské školy   náklad na dítě x počet dětí dle zah.výkazů k 30.9.2008

náklad na dítě = $\frac{\text{celk. nákl. na materiál rozpočtu 2008} - (50 \text{ tis. Kč} \times \text{počet škol})}{\text{počet dětí dle zahaj. výkazů k 30.9.2008}}$

Pozn. 100 tis. Kč u ZŠ a 50 tis. Kč u MŠ- jedná se o základní-nezbytnou částku stanovenou na materiál

1) 501- potraviny

náklady na potraviny stanoveny dle počtu strávníků a nákladů na potraviny dle finančních limitů na nákup potravin (vyhl. 107/2005 Sb., o školním stravování)=cena oběda- hradí v plné výši rodiče

2) 502 energie

náklady na energie stanoveny dle skutečné spotřeby předcházejícího roku (skutečnost k 30.9. a odhad do konce roku)

Návrh ke zvážení: lze uvažovat o snížení o 10%- motivační složka na snižování spotřeby energií- zohledněno při stanovení odměn ředitelů škol

Pozn. fin. prostředky na energie jsou „účelové“ nelze je při úspoře použít na úhradu jiných nákladů- vrací se zřizovateli, při překročení – zřizovatel dokrývá

3) 511 opravy a udržování

základní školy budovy	100 tis. Kč /škola/rok + 25 Kč x počet m2 užitkové plochy
mateřské školy	100 tis. Kč škola/rok+30 tis. na opravy movitých věcí na zahradě /škola/rok +25Kč x počet m2 užitkové plochy budovy

4) 512 cestovné

základní školy	10 tis. Kč / škola/rok
mateřské školy	7 tis. Kč /škola/rok

5) 513 repre

základní školy	10 tis. Kč /škola/rok
mateřské školy	7 tis. Kč/škola/rok

6) 518 Služby

5161 Poštovné

základní školy	5 tis. Kč/škola/rok + 10 Kč x počet žáků (dle zah. výkazů k 30.9.2008)
mateřské školy	5 tis. Kč/škola/rok + 10 Kč x počet dětí (dle zah. výkazů k 30.9.2008)

5166 Konzultace, revize

základní školy 50 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

pozn. jedná se o revize movitých věcí, ostatní revize týkající se budovy bude zajišťovat 4-majetková

518 67 Školení

základní školy 800,- Kč x přepočtený počet zaměstnanců
(k 1.9.předcházejícího roku)

mateřské školy 800,- Kč x přepočtený počet zaměstnanců
(k 1.9.předcházejícího roku)

518 72 Nákup NIM, program.vybavení

základní školy 20 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 10 tis. Kč/škola/rok

518 31,35 Telefony

základní školy 70 tis. Kč/škola/rok + 50 Kč x počet žáků

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok + 50 Kč x počet dětí

*Pozn. 70 tis. Kč=3 x 20 tis. (ředitel, hospodářka, ekonomka) + paušál 10 tis. Kč
50Kč/dítě= 10 hovorů na 1 dítě za rok*

518 33 Internet

základní školy 50 tis. Kč/škola/ rok

mateřské školy 15 tis. Kč/škola/rok

* vzít v úvahu bezdrátový internet- možné snížení nákladů

518 36 Úklid, odpad praní

úklid

základní školy 80 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

*Pozn. jedná se o mimořádný úklid (cca 2x ročně,) běžný úklid je hrazen ze
mzdových prostředků školy (uklízečky)*

odpad

základní školy 125 Kč x počet dětí

mateřské školy 125 Kč x počet dětí

praní

základní školy 20 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

5168 Vedení účetnictví

základní školy 180 tis. Kč/škola/rok (15 tis. Kč/měsíc)

mateřské školy 90 tis. Kč/škola/rok (7,5 tis. Kč/měsíc)

518 38 Údržba softwaru

základní školy 70 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 20 tis. Kč/škola/rok

518 37 Propagace, popl. TV a rozhl., tisk

základní školy 50 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 30 tis. Kč/škola/rok

518 54,55 (MŠ)51834.35 (ZŠ) Nájemné

nájemné za budovu a pozemek -stanoveno dle platné nájemní smlouvy

7) 541-9 Jiné náklady (bankovní poplatky, pojištění, penále a pokuty atd.)

základní školy 90 tis. Kč/škola/rok

mateřské školy 20 tis. Kč/škola/rok

pozn. pojištění v r. 2009 bude placeno prostř. MČ P4

8) 551-Odpisy

náklady na odpisy stanoveny dle odpisového plánu , jejich výše závisí na výši hodnoty dlouhodobého hmotného majetku (majetek nad 40 tis. Kč)

POZN. škola= školský objekt

Příloha D

Dotazník pro respondenty

D O T A Z N Í K

Zpracovávané téma:

OPTIMALIZACE SÍŤE ŠKOL ZŘIZOVANÝCH MĚSTSKOU ČÁSTÍ PRAHA 4 za účelem efektivního vynakládání finančních prostředků a procesu řízení

Vzorek respondentů:

A. zástupce zřizovatele

- člen Zastupitelstva MČ Praha 4
- člen komise pro výchovu, vzdělávání a rodinnou politiku

B. ředitel ZŠ zřizované městskou částí Praha 4

C. ředitelka MŠ zřizované městskou částí Praha 4

Zakroužkujte vhodnou variantu.

---

1. Je optimalizace škol na území městské části Praha 4 nutná?

ANO

NE

2. Důvody k provedení optimalizace:

Seřaďte podle závažnosti přiřazením čísel 1-10

(1 nejdůležitější, 10 nejméně důležitý):

- ..... využití kapacity objektů škol
- ..... snížení počtu řízených příspěvkových organizací
- ..... efektivní využití finančních prostředků z rozpočtu zřizovatele
- ..... zajištění zvýšení finančních prostředků určených na odměňování pracovníků ve škole

- ..... zkvalitnění materiálně technické základny školy
- ..... zkvalitnění sboru v oblasti odborné kvalifikace pedagogů
- ..... úspora pracovních sil
- ..... dosažení optimální naplněnosti tříd, které zajistí dostatečný objem finančních prostředků určených na platy
- ..... možnost personální změny v osobě ředitele školy
- ..... záporný demografický vývoj

3. Proces optimalizace ovlivňují (ze získaných poznatků) i další níže uvedené faktory.

Číslicí 1-8 označte sílu vlivu faktoru na proces rozhodování v rámci optimalizace. (1-největší vliv, 8-nejmenší vliv)

- ..... politická vůle
- ..... projevy veřejného mínění
- ..... osobní intervence dotčeného optimalizací vůči zřizovateli
- ..... kolektivní intervence subjektů dotčených optimalizací vůči zřizovateli (např. školská rada, pedagogický sbor, rodiče)
- ..... protekcionismus (protěžování oblíbeného ředitele školy)
- ..... zainteresování vlivných
- ..... vliv médií
- ..... spekulace o možném využití volných objektů a pozemků pro jiné účely
- ..... nedostatečná komunikace se zainteresovanými osobami a veřejností

4. Ovlivní faktory v bodě 3 rozhodnutí zřizovatele v rámci procesu optimalizace tak, že od svého rozhodnutí ustoupí?

ANO

NE

Za chvíle strávené při zamyšlení a vyplnění dotazníku děkuji. *Andrea Rajbrová, v.r*